

**UTBILDNINGS- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN**

UPPDRAGSPLAN 2007 – 2010

Beslut av UAN 2007-01-17 § 18

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	2
Nämndens ansvarsområden	2
Demografisk utveckling	2
Ekonomi	3
Strategiska områden	3
6.0 ALLMÄNT	5
6.1 POLITISK VERKSAMHET	11
6.2 INFRASTRUKTUR OCH SKYDD – KONSUMENTFRÅGOR	15
6.3 FRITID OCH KULTUR	18
6.4 PEDAGOGISK VERKSAMHET	19
GYMNASIESKOLAN	19
GYMNASIESÄRSKOLAN	26
VUXENUTBILDNING	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.5 VÅRD OCH OMSORG – EKONOMISKT BISTÅND	36
6.6 SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	42
FLYKTINGMOTTAGNING OCH INTRODUKTION AV NYANLÄNDA	42
ARBETSMARKNADS- OCH SYSSELSÄTTNINGSSINSATSER	47
6.8 STÖDVERKSAMHET	51

Inledning

Nämndens ansvarsområden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) ansvarar för konsumentrådgivning, budgetrådgivning, kommunens åligganden enligt Skuldsaneringslagen, verksamhetsstöd till invandrarföreningar och vissa andra organisationer, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för utvecklingsstörda (sär vux), svenskundervisning för invandrare (sfi) och skolhälsovård, frågor om arbetsmarknad och sysselsättning, försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt enligt socialtjänstlagen, utvecklingsersättning, flyktingmottagning, introduktion samt introduktionsersättning

Nämnden medverkar i samhällsplaneringen, särskilt vad gäller välfärdens och tillväxtens behov. Nämndens verksamhet omsluter budgetåret 2007 cirka 1,1 miljarder kronor. Nämnden konkretiserar och i vissa fall reviderar nämndens beslut för att förverkliga sin politik i de uppdrag som ges och avtal som sluts med utförare under planperioden.

Demografisk utveckling

Tabell Befolkningsutveckling, faktisk befolkning 2005 samt prognos 2006-2020.

Källa: Kommunledningskontoret, Uppsala kommun.

År	Ålder										
	0	1-5	6-9	10-12	13-15	16	17	18	19	16-19	20-w
2005	2199	10037	7431	6648	7360	2449	2301	2257	2465	9472	140161
2006	2282	10307	7298	6317	7236	2467	2471	2332	2512	9782	141877
2007	2312	10564	7350	5875	7101	2506	2490	2503	2591	10090	143707
2008	2347	10833	7433	5687	6749	2465	2530	2523	2764	10282	145670
2009	2383	11035	7733	5477	6419	2345	2488	2562	2783	10178	147775
2010	2401	11197	8021	5430	5980	2373	2369	2521	2832	10095	149875
2011	2444	11392	8192	5490	5791	2112	2397	2402	2790	9701	151988
2012	2471	11548	8426	5687	5581	2017	2136	2430	2671	9254	154035
2013	2509	11699	8588	5905	5533	1932	2040	2169	2697	8838	155928
2014	2551	11856	8713	6093	5591	1923	1956	2072	2434	8385	157812
2015	2600	12019	8888	6242	5786	1806	1946	1988	2336	8076	159389
2016	2653	12207	8995	6373	6004	1883	1829	1979	2261	7952	160816
2017	2705	12406	9114	6464	6190	1981	1906	1862	2251	8000	162122
2018	2782	12629	9226	6603	6337	2000	2003	1938	2131	8072	163350
2019	2830	12892	9341	6692	6466	2099	2023	2035	2207	8364	164415
2020	2866	13164	9479	6769	6555	2165	2121	2054	2303	8643	165523

Ovanstående tabell visar stora förändringar i befolkningsutvecklingen under planperioden 2007-2010 i alla åldersklasser. 1-5 åringarna beräknas öka inom överskådlig framtid. Under planperioden beräknas ökningen till ca 900 barn. Grundskoleåldrarna totalt, - 6-15 åringar - beräknas minska med ca 1 400 personer under planperioden och därefter öka igen. Äldre tonåringar – 16-19 åringar – beräknas öka med 300 under planperioden och beräknas vara som flest år 2008. Från och med år 2008 beräknas åldersgruppen minska med 2 300 tom år 2016 för att därefter öka igen. 16 och 17 åringar beräknas minska under planperioden med ca 100 personer i vardera årskullen medan 18 och 19 åringar beräknas öka under samma tid med

ca 200 respektive 300 personer. Åldersgruppen 20 år och äldre beräknas öka med 6 000 personer under planperioden. Ökningen förväntas därefter fortsätta med mellan 2 100 – 1 000 personer per år tom år 2020.

Ekonomi

Verksamhetsområde	Budget KF	Budget KF	Preliminär Nämndbudget 2007	Avvikelse från KF-budget (kommunbidrag)
Budget 2007, tkr	Kommun-Bidrag	Övriga Intäkter	Kostnader	
6:1 Politisk verksamhet	1 527			
6.2 Infrastruktur	3 831			
6.3 Fritid och kultur	1 589			
6.4 Pedagogisk verksamhet	804 183	230 800		
6.5 Vård och omsorg	209 012			
6.6 Särskilt riktade insatser	85 475	39 830		
6.8 Stödverksamhet				
TOTALT	1 110 517	270 630		

Strategiska områden

Strategi för hållbar tillväxt och välfärd

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Nämndens uppdrag ska bidra till utbildning för alla, demokrati, jämlikhet, integration och jämställdhet i Uppsala kommun.

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd skall vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten

Nämnden skall i sina uppdrag för välfärd medverka till medborgarnas möjlighet att få arbete och till medborgarnas rätt till bostad och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet och goda levnadsmiljöer.

Nämnden skall genom egna uppdrag eller i samverkan med andra kommunala, regionala eller statliga organ samt privata aktörer medverka till att realisera effektmålen inom regionala tillväxtprogrammets¹ olika insatsområden som berör nämndens ansvar.

Nämnden ska ge möjlighet för alla att få utbildning och genom såväl ett brett som specialiserat utbud av utbildningar inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen tillsammans med andra åtgärder på kort och lång sikt öka tillgången på arbetskraft i Uppsala kommun med den kompetens som krävs. Därvid handlar det både om att erbjuda de grundläggande utbildningar som behövs för fortsatta studier och kvalitativa, yrkesinriktade utbildningar som arbetslivet kräver både för ungdomar och vuxna. Kontoret samverkar i dessa frågor med det lokala arbetslivet och de båda universiteten

¹ Regionalt tillväxtprogram för Uppsala län 2004 – 2007 (Regionförbundet Uppsala län)

Nämnden skall genom uppdrag till produktionen och via samarbete med universitet och högskola utveckla samarbetsformer mellan avlämnande och mottagande skolform i syfte att underlätta kontinuiteten i varje elevs lärande. Detta innefattar i synnerhet åtgärder som underlättar övergången mellan grundskolan och gymnasieskolan respektive gymnasieskolan och eftergymnasial utbildning.

Grundläggande för framtida tillväxt och välfärd är att så många som möjligt ges tillgång till grundläggande vuxenutbildning som bas för senare högre (teoretiska och/eller tillämpade) utbildningar och yrkesliv.

Nämnden skall genom egna uppdrag eller i samverkan med andra kommunala organ och civila aktörer medverka i arbetet med att utveckla Gottsunda i enligt beslut i kommunstyrelsen.

Nämnden tar fasta på sin uppgift att utveckla och effektivisera introduktionen av nyanlända flyktingar och invandrare så att de ges goda möjligheter att försörja sig och bli delaktiga i samhällslivet.

Nämnden avser bl a. att samarbeta med andra aktörer i samhället för att stärka tillväxten i samhället och därigenom stärka välfärden för den enskilde.

Nämndens arbete med arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser ska leda till att arbetslösa, socialbidragsmottagare och sjukskrivna kommer ut i eller tillbaka till arbete och därmed ökar arbetskraftsdeltagandet.

Nämnden skall genom uppdrag styra utformningen av all utbildning inom sitt område så att kommunen blir en attraktiv ort för både företag och offentlig verksamhet.

Genom bidrag till föreningar som arbetar med integration ska nämnden medverka till att uppnå en socialt hållbar kommun.

Inom ramen för introduktionen av nyanlända flyktingar och invandrare skall uppdrag ges om förebyggande sociala insatser för barn och ungdomar samt insatser för att minska enskildas och grupperns utanförskap.

Nämnden skall inom sitt område verka mot drogmissbruk.

Nämnden skall genom uppdrag om konsumentupplysning bidra till tillväxt och välfärd. Nämnden skall föra en politik som syftar till medborgarnas identifikation med en hembygd.

6.0 Allmänt

Övergripande styrning

Fullmäktige ger nämnden fyraåriga inriktningsmål och årliga uppdrag.

Fullmäktige har antagit ett antal strategiska policier som utgör den verksamhetsövergripande styrningen. Varje policy utgår från en problembeskrivning och en ambitionsnivå. Kommunfullmäktige har antagit ett antal policier som beskriver hur Uppsala kommun ska utvecklas som ett långsiktigt hållbart samhälle.

Nämnden har ansvaret för att sätta igång utvecklingen inom sina ansvarsområden genom att integrera policierna i tydliga uppdrag och avtal. Policierna utgör också ett led i Kommunfullmäktiges ägarstyrning. Alla medarbetare är berörda av policierna och skall ha kunskap om syftena bakom varje enskild policy. Policierna utgör tillsammans med kommunfullmäktiges vision och demokratiska grundsyn kommunens värdegrund.

I Inriktning, Verksamhet och Ekonomi (IVE) 2007-2010 ges en modell för arbetet vid upprättandet av uppdragsplaner när intentionerna från policierna ska konkretiseras. Modellen innebär att utgångspunkten har perspektiv som är gemensamma för samtliga policier:

- Likvärdiga villkor
- Delaktighet och inflytande
- Trygghet och tillgänglighet
- Miljö och hälsa

Modellen har konkretiserats i en s.k. konsekvensanalys, där frågeställningar finns kopplade till ovan nämnda begreppsindelning. Konsekvensanalysen finns som ett webbaserat hjälpmedel på kommunens insida under Styrning och organisation.

De strategiska policierna är:

Uppsalas Agenda 21 (KF 1997)

Miljöpolicy (KF 1997)

Uppsala kommun ska i sina verksamheter planera för ett långsiktigt hållbart samhälle. Den hållbara utvecklingen ska utgå från ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.

Barnkonventionen i Uppsala kommun (KF 1999)

Konventionen om barns rättigheter, sätter barnens behov i centrum. Den är inriktad på individen, det enskilda barnet. I Sverige omfattar konventionen alla barn och ungdomar upp till 18 års ålder.

Jämställdhetspolicy (KF 2000)

Jämställdhet handlar om kvinnors och mäns lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom livets alla väsentliga områden. Uppsala kommuns jämställdhetspolicy utgår från tre perspektiv: medborgarperspektivet, brukarperspektivet samt arbetsgivarperspektivet.

Integrationspolicy (KF 2001)

Uppsala ska bryta utvecklingen mot utanförskap i samhället. En positiv utveckling för ökad integration förutsätter att alla tar ett ansvar för integrationsprocessen.

Handikappolicy (KF 1997)

Uppsala ska vara ett samhälle som präglas av hög tillgänglighet för alla. Den samlade strategin innebär att alla nämnderna har i uppdrag att utveckla tillgängligheten i vid bemärkelse så att förutsättningar finns för alla att delta i samhällslivet.

Folkhälsopolicy (KF 2004)

I denna eftersträvas en god hälsa på lika villkor, hälsofrämjande levnadsvanor, en tillgänglig fysisk miljö samt inflytande och påverkan.

Hållbarhetsbokslut

Policiernas del i att förändra samhället utgör en del av det övergripande ledningssystemet. Denna del tydliggörs i en särskild process som påbörjas med Kommunfullmäktiges IVE-beslut. Den samlade produkten av nämndernas förändringsönskan inom samhällsmålen (policiernas område) utgör Uppsala kommuns samlade åtgärder för att skapa ett mer hållbart samhälle och redovisas i ett särskilt hållbarhetsbokslut.

Nämnden tydliggör inom sina verksamhetsområden nuläget och utvecklingsbehov för var och en av policierna och med prioriteringar i uppdragsplanen. Nämnden gör en konsekvensanalys på uppdragsplanen samt uppdragsbeskrivningar och åtaganden för att säkerställa att policierna får genomslagskraft i nämndens verksamhetsområden. Genom att nämnden i sina avtal anger när och hur uppföljning ska ske för resultatredovisning får man ett mått på de förändringar som åstadkommit inom respektive policy.

Nämndens mål

Barns och vuxnas miljö och hälsa ska utgå från likvärdiga villkor, delaktighet och inflytande samt trygghet och tillgänglighet inom nämndens verksamhetsområden.

Syfte

Målet syftar till bättre kvalitet i medborgarnas miljö och hälsa.

Metod

Genom att identifiera hur policierna tillämpas inom nämndens alla områden synliggörs nuvarande kvalitet och grad av måluppfyllelse. Resultatet av denna granskning sammanfattas i en nulägesbeskrivning. Analysen av nuläget blir underlag för verksamhetsstyrningen.

Uppföljning och utvärdering

Indikatorer, såsom självskattad hälsa, inkomst (likvärdiga villkor), nöjd-inflytande index, förvärvsarbete efter kön/hel- och deltid (delaktighet och inflytande), försörjningsstöd, mobbning i skolan (trygghet och tillgänglighet) och ohälsotal och luftkvalitet (miljö och hälsa), speglar förhållanden som har betydelse för människors miljö och hälsa. Dessa kvalitetsmått kan utgöra grund för uppföljning och utvärdering.

Övergripande uppdrag

Syfte

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, Barn och ungdomsnämnden och Nämnden för vuxna med funktionshinder ger ett antal övergripande uppdrag. Syftet med dessa är att för medborgaren, i ett komplext modernt samhälle, ge välfärdstjänster i ett helhetsperspektiv där olika verksamheter kan samverka i matrismetod. Med ett sådant förhållningssätt ger summan av delarna ett bättre resultat för medborgaren än om varje verksamhet ger dessa tjänster var för sig utan koppling till varandra eller om varje uppdragsnämnd ger sådana uppdrag isolerat.

Övergripande uppdrag 2007-2010 där åtagandet saknas eller ej är färdigutvecklat

Barn, ungdomar och vuxna med andra modersmål än svenska skall ges möjligheter att utveckla sina kunskaper och sitt lärande med hjälp av flera olika verktyg, varav modersmålet är ett.

Uppdraget syftar till att ge barn, ungdomar och vuxna, oavsett modersmål, likvärdiga förutsättningar att uppfylla läroplanernas mål.

Barnen/eleverna skall ges möjlighet att göra välgrundade studie- och/eller yrkesval
Barnen/eleverna ska kunna göra välgrundade val av fortsatta studier eller yrkesinriktning utifrån var och ens förutsättningar och intressen samt behovet på arbetsmarknaden.

Feriearbete för ungdom

Även för 2007 läggs därför feriearbete för grundskolans högsta årskurser som ett verksamhetsövergripande uppdrag till NVB, varvid åtagandet ska innehålla ett förtydligande om ungdomar i riskzon i enlighet med nämndens riktlinjer för feriearbete.

Informationsansvaret för hur ungdomar som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder

Det statliga uppdraget ålägger hemkommunen att hålla sig informerad om hur ungdomar som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder.

Insatser och åtgärder för att utveckla övergången mellan alla utbildningsformer

Att underlätta övergången mellan förskola och grundskola och grundskola och gymnasieskola i syfte att möta varje elev på dess egen nivå och att gränserna mellan skolformerna anpassas utifrån elevernas behov, möjligheter och förutsättningar.

Att förbereda och delta i Linnéjubileet

Under perioden 2006 – 2007 skall Uppsala kommun förbereda och delta i Linnéjubileet enligt Kommunstyrelsens beslut från 2003. Uppdraget innebär att UVB inom sina respektive sakområden skall arbeta för att aktivt delta i firandet av Carl von Linné.

Detta skall ske inom befintlig budget och samordnas med Kulturnämndens arbete eftersom denna nämnd utsetts av kommunstyrelsen att ansvara för samordningen av jubileet.

Biologiska museet

En ny verksamhet i ett upprustat och tillbyggt biologiskt museum invigs i samband med Linnéjubileet år 2007. Innehållet i den nya verksamheten spänner över ett nämndövergripande verksamhetsområde. Uppdraget berör bland annat Barn och ungdomsnämnden, Utbildning och arbetsmarknadsnämnden samt Kulturnämnden.

Övergripande syfte

Uppsala kommuns styrdokument har utgjort grundpelare för all projektering kring Biologiska museet – naturum Uppland där syftet kan sammanfattas enligt följande:

Biologiska museet – naturum Uppland ska vara:

- En lättillgänglig mötesplats för stimulans och rekreation för alla människor
- En mötesplats för olika aktörer inom naturvård och biologiska vetenskaper
- En plats för aktivitetsbaserat lärande
- Ett komplement och en förstärkning av skolans och förskolans undervisning i naturkunskap och biologi
- En arena för möten mellan forskning, allmänhet och skola
- En informationscentral för naturvägledning i Uppland
- En levande och kreativ arbetsplats för ungdomspraktik och feriearbete
- En plats för möten över kulturella gränser

Övergripande uppdrag som bereds alternativt revideras inför år 2007 – 2010

Gottsunda

Nämnderna ska medverka i utvecklingsprojektet "Gottsundas utveckling på kort och lång sikt" i enlighet med Kommunstyrelsens intentioner och förslag till strategi för projektet.

Samordna stödjande insatser

Samordning och samarbete inom och mellan kommunala verksamheter och mellan olika huvudmän är en förutsättning för att de som behöver stöd får det i en tillfredsställande omfattning. Uppdraget är omfattande och berör den kommunala produktionens sätt att organisera samordnade insatser på främst individnivå utifrån gällande lagstiftning. Uppdragstagaren ska med utgångspunkt från åtagande utarbeta en handlingsplan inkluderande definition av målgrupper samt kartläggning av rutiner och behov av styrning och samordning.

Att prioritera vardagsnära utbildning i naturorienterande och naturvetenskapliga ämnen

Att ge barn/elev ökad förståelse för natur och naturvetenskapliga ämnen, för kretsloppssammanhang i naturen och skapa nyfikenhet på de vägar som tillsammans med de vardagsnära ansträngningarna kan skapa en hållbar utveckling.

Nyanlända barn och ungdomar

Redovisning av avtalade övergripande uppdrag

Lokalt brottsförebyggande råd i Uppsala kommun

Uppdraget syftar till att förhindra riskutveckling hos barn och ungdomar i Uppsala kommun och att motverka utanförskap.

Eksätra - hem för vård eller boende med resursskola

Uppdraget syftar till att samordna kommunens insatser till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder i åldern 7 – 18 år med speciell inriktning mot ADHD-problematik genom kortare och effektivare behandlingsinsatser.

Förebyggande insatser inom alkohol och drogområdet för grundskole- och gymnasieelever

Uppdraget syftar till att så tidigt som möjligt upptäcka och förhindra att barn och ungdomar börjar missbruka droger och riktar sig till skolorna i Uppsala kommun. Målgruppen är barn och ungdomar i åldern 12-20 år och deras familjer.

Tidigt stöd till barn 0 – 5 år och deras familjer genom familjecentrerat arbete i samverkan kommun och landsting

Uppdraget syftar till att ge tidigt stöd till barn och deras familjer genom en fortsatt utveckling av det familjecentrerade arbete som pågår i kommunens öppna förskolor i samverkan med förebyggande socialtjänst och Landstingets allmänna mödra- och barnhälsovård. Målgruppen är barn i åldern 0 – 5 år och deras familjer.

Att nämnden för Vård och bildning tillsammans med Uppsala Universitet vidareutvecklar och driver det inledda samarbetet kring projektet ”Forum för skolan som kulturmiljö och arbetsplats”.

Uppsala universitet och Uppsala kommun ska utveckla ett gemensamt forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring skolan som kulturmiljö och arbetsplats med betoning på social och kulturell mångfald i skolan.

Insatser för ”unga vuxna” 16-25 år med missbruk och psykisk ohälsa i samverkan kommun och landsting

Uppdraget syftar till att ge insatser till personer med missbruk och psykisk ohälsa i samverkan med Landstingets barn- och vuxenpsykiatri. Målgruppen är ungdomar och vuxna i åldern 16 – 25 år med problem i form av både missbruk och psykisk ohälsa för vilka Uppsala kommuns individ- och familjeomsorg och Landstingets psykiatri har ett gemensamt vårdansvar.

Förstärkta insatser i socialt utsatta stadsdelar

Uppdraget syftar till integrationsinsatser i socialt utsatta stadsdelar genom att utveckla områdesbaserat förebyggande arbete. Med ökad samordning av det lokalt förebyggande arbetet ska bättre möjligheter ges att identifiera och ge adekvat stöd till unga som riskerar att fastna i socialt utanförskap. Uppdraget syftar till ökad samverkan med föreningar och andra ideella krafter. I uppdraget ingår att kartlägga ungas behov och agera efter dessa utifrån en önskad utveckling av den lokala ungdomssituationen. Målgrupp är unga i åldern 10-20 år .

Samordning av det drogförebyggande arbetet för åldersgruppen 0 – 20 år i Uppsala kommun

Syftet är att samordna och utveckla det drogförebyggande arbetet i kommunen. Samverkan och samarbete mellan olika aktörer i samhället, internt i kommunen mellan skola, fritid och socialtjänst och externt mellan kommun, landsting, polis, föreningar m fl ska göra det förebyggande arbetet effektivt och ge ökade förutsättningar för målsättningen ”rätt insats till rätt målgrupp”.

Förmedla uppdrag till volontärer och därmed kanalisera individuellt engagemang samt samverka med och ge stöd till ideella organisationer

Uppdraget syftar till att ta tillvara på människors individuella engagemang och förmedla uppdrag till volontärer genom frivilligt socialt arbete hos ideella organisationer, offentliga verksamheter och motsvarande kommunalt finansierade privata verksamheter. En webbaserad volontärbyrå för förmedling av uppdrag finns och ett fysiskt volontärcenter för stöd till enskilda, föreningar och offentligt finansierade verksamheter. Riktlinjer har fastställts för den kommunala produktionens samverkan med den ideella sektorn.

6.1 Politisk verksamhet

Kommunfullmäktiges budget 1 527 tkr

Inriktning

Styrdokument

Planer, program och policier
Kommunikationspolicy (våren 2004)
Internationell strategi (KF 1998)
Kvalitetspolicy (KF 2001)

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Driftkostnader, räntekostnader och avskrivningar för gjorda investeringar ska rymmas i kommunens driftbudget och ekonomin ska vara i balans.

1. Servicen och informationen till kommuninvånarna ska bli bättre och snabbare med hjälp av E-tjänster

Kommunfullmäktiges uppdrag

Att i uppdragsplanerna formulera tydliga mätbara mål och relevanta nyckeltal för att hushålla med energi och minska utsläppen av växthusgaser

Nämndens mål

1. Nämndens ekonomi skall vara i balans

Ansvarsområde

Nämnden svarar för medborgarkontakter och omvärldsanalyser, beslut avseende budget, prognoser och uppföljningar, bokslut och utvärderingar, uppdragsplaner, upphandling och avtal inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens uppgift är att företräda medborgarna, att utveckla former för medborgardialogen samt att omsätta fullmäktiges inriktningsmål och övriga kommunövergripande styrdokument till konkreta och mätbara uppdrag inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Inom sitt ansvarsområde har nämnden av Kommunfullmäktige fått uppdraget att prioritera och formulera politiska uppdrag som skall leda till åtaganden hos interna och externa uppdragstagare.

Inom det offentliga skolväsendet är UAN styrelse för utbildningen inom de frivilliga skolformerna gymnasiet, gymnasiesärskola, vuxenutbildning och Särvox, och företräder kommunen enligt skollag och förordningar inom utbildningsområdet - utom vad gäller personalfrågor, frågor om organisering och utformning av verksamheten samt frågor om enskilda elever eller grupper i utbildning.

För beslut som rör försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt, introduktionsersättning och utvecklingsersättning - myndighetsutövning mot enskild - finns vid nämnden ett utskott. Utskottet beslutar på nämndens vägnar i individärenden enligt socialtjänstlagen, lag om introduktionsersättning samt lag om arbetsmarknadspolitiska program.

Nämnden utgör kommunens arbetslöshetsnämnd. Det innebär att UAN skall vidta eller främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet och därvid bl a. samverka med myndigheter och enskilda vilkas verksamhet rör sysselsättningsfrågor. Arbetslöshetsnämnden skall göra de framställningar till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen som behövs för dess verksamhet. UAN är representerad i den statliga arbetsmarknadsnämnden.

UAN har företrädare i Konsumentrådet, Folkhälsorådet och gymnasieskolans programråd.

UAN ansvarar för behovsbedömning av verksamhetslokaler. Nämnden ska vidare medverka vid upprättandet av långsiktiga lokalförsörjnings- och investeringsplaner när det gäller verksamhetslokaler inom nämndens ansvarsområde samt svara för strategier beträffande lokalförsörjning. Nämnden beslutar om behovsprogram.

Nulägesbeskrivning

Nämndens omslutning är år 2007 drygt **1,3** miljarder kronor. Nämnden har genom fullmäktiges beslut givits rollen att formulera och prioritera politiska uppdrag, som skall leda till åtaganden från externa och interna uppdragstagare, men ej leda verksamhet.

Ekonomiska förutsättningar

I IVE 2007-2010 är tkr beräknat för det politiska arbetet under året.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Nämnden ska verka för att det sluts avtal med nämndens uppdragstagare som bygger på 4-åriga mål och uppdrag i syfte att skapa långsiktighet och kontinuitet inom nämndens verksamhetsområden.

Nämnden ska inom sina verksamhetsområden ha fungerande kvalitetssystem där utvärdering av målpåfyllelse och åtgärder för utveckling utgör hörnstenarna. Nämnden ska koncentrera sitt arbete på utvärdering och uppföljning och ha långsiktiga perspektiv. Nämndens mål ska vara få och mätbara.

Nämnden skall verka för en effektivare styrning inom sina verksamhetsområden. Nämnden ska regelbundet utvärdera om satsade medel leder till förväntade resultat. Omvärldsbevakning, uppdrags- och åtagandeprocessen ska utvecklas vidare främst vad avser kvalitet och ekonomistyrning.

Nämnden ska bidra till att minska påfrestningarna på miljön och en långsiktigt hållbar utveckling i enlighet med Agenda 21 Uppsala och Uppsala kommuns miljöprogram 2006-2009.

Nämnden skall använda de möjligheter som finns till samplanering och samverkan mellan de aktörer som verkar inom nämndens ansvarsområden.

Nämnden skall där det är möjligt träffa avtal för fyra år, gällande 2007-2010, med kommunens två produktionsnämnder. De mål, uppdrag och ersättningar som ingår i avtalen skall alltså gälla för fyra år framåt. I avtalen skall inskrivas att omförhandling kan ske inför varje år inom fyraårsperioden om fullmäktiges ramar ändras eller andra händelser påkallar justeringar. Upphandling och avtal med produktionsförvaltningarna för 2007 – 2010 anpassas i fråga om volymer, kvalitet och särskilda åtaganden till ramarna i intäktsbudgeten. Varje enskilt åtagande, där det är tillämpligt, skall prissättas i syfte att utveckla ekonomistyrningen. Nämnden avser därmed utveckla ekonomistyrningen i riktning mot ersättning för faktiskt genomförd produktion för att uppnå hög verksamhetskvalitet och att utveckla arbetsformer för att säkerställa att nämnden enbart betalar för utförda uppdrag.

Möjligheterna till information, deltagande och påverkan är viktiga inom nämndens ansvarsområden. Nämnden skall arbeta aktivt för att utveckla detta. Det är naturligt med en nära samverkan med andra uppdragsnämnder men också med andra parter i samhället. Lösningar som i så hög grad som möjligt ger varje individ eget inflytande över sin situation skall provas förutsättningslöst. Rutiner för klagomålshantering utvecklas i samråd med externa och interna utförare med hjälp av bland annat E-tjänster.

Planering, genomförande och användning av resultat från uppföljning och utvärdering ägnas särskild uppmärksamhet. I UAN:s överenskommelser med respektive utförare tillförsäkras lämpliga former för UAN:s ledamöter och tjänstemän att följa de verksamheter som UAN har upphandlat.

Nämndledamöter skall återkommande och kortfattat till nämnden rapportera resultat och intryck från omvärldsbevakning vilket inkluderar konferenser och kurser. Medel avsätts för sammanträden i nämnd, arbetsutskott och utskott för försörjningsstöd och för kompetensutveckling samt övriga beredningsgrupper.

En mellan uppdragsnämnderna sammanhållen, långsiktig och framsynt dialog med föreningslivet och sociala frivilligsektorn ska skapas kring deras roll i samhället, deras verksamhet och ekonomiska förutsättningar.

Nämnden skall ange beredskapsuppgiften för såväl interna som externa utförare. Nämnden skall verka för att utveckla ett internationellt samarbete för att förverkliga EU:s utbildningsmål. Nämnden ger stöd till den ideella sektorn och dess organisationer med uppdrag, föreningsbidrag och, i samverkan med andra uppdragsnämnder, genom Volontärbyrån. Den ideella sektorn är en viktig resurs i välfärdsförsörjningen och i demokratiarbetet. Ett aktivt civilt samhälle bidrar med lokal identitet och hembygdskänsla. Nämnden avser att utveckla samverkan med den ideella sektorn

Uppföljning och utvärdering

Alla projekt som UAN är med och finansierar ska utvärderas. I utvärderingen skall särskilt studeras vad en implementering av erfarenheterna från projektet i ordinarie verksamhet skulle

få för ekonomiska och organisatoriska konsekvenser Nämnden skall fortlöpande, strukturerat följa upp både de interna och externa avtalen i enlighet med anvisningarna i Inriktning, Verksamhet och Ekonomi.²

---

² IVE 200 – 2010 sid 83 ff, Kf 29-30 maj 2006

6.2 Infrastruktur och skydd – konsumentfrågor

Kommunfullmäktiges budget 3 831 tkr

Inriktning

Styrdokument

Miljöprogram (KF 2006)

Nämndens mål

Alla ungdomar upp till 24 år, aktuella för aktiverande insatser/arbetsrehabilitering ska erbjudas riktade insatser med avsikt att ge kunskap om kreditköp och konsekvenser av överskuldsättning.

Ansvarsområde

Nämnden ansvarar för konsumentrådgivning och budgetrådgivning samt kommunens åligganden enligt Skuldsaneringslagen.

Nulägesbeskrivning

Genom nämndens beslut och uppdrag har Konsumentrådgivningen givits goda möjligheter att nå allmänheten med specialkompetens inom området.

Konsumentrådgivningen kontaktades under 2005 i 5 400 ärenden, varav drygt 3 000 rörde tvist med företagare. Verksamheten har under 2005 ökat tillgängligheten och svarat mot i stort sett samma nivå som 2003. Övervägande del av rådgivningen sker per telefon och via mail. Ca 14 procent av kontakterna sker vid personliga besök. Verksamheten återinförde 2005 en ”konsumenthörna över disk” vilket har ökat tillgängligheten.

Uppdraget om en väntetid på maximalt 4 veckor har under 2005 inte uppfyllts, i genomsnitt har väntetiden varit 4,7 veckor. Under första kvartalet 2006 var väntetiden 4,2 veckor.

Kommunen är enligt nuvarande Skuldsaneringslag skyldig att erbjuda råd och stöd, vilket bl a innebär att medverka till förprovning inför ansökan om skuldsanering hos Kronofogdemyndigheten. Skyldigheten att bistå den enskilde gäller även under förfarandet och under löptiden för en betalningsplan.

Verksamheten genomför riktad information till nämndens prioriterade grupper i samverkan med försörjningsstöd, introduktion för flyktingar och invandrare, vuxenutbildningen och arbetsmarknad och sysselsättning. Ca 25 % av nytillkomna ärenden under 2005 tog kontakt till följd av samarbete med socialtjänsten.

Konsumentrådgivningen tillhandahåller ständigt uppdaterat skriftligt informationsmaterial om olika produkter och tjänster samt genomför temaföreläsningar och utställningar. Information om verksamheten ges även via kommunens hemsida och konsumentsidor på biblioteket. Verksamheten utför även kontroller av olika varor på uppdrag av bl a konsumentverket.

Planeringsförutsättningar

Konsument- och budgetrådgivningen är av stor ekonomisk vikt för enskilda konsumenter och bidrar till människors möjligheter att planera och genomföra en hållbar hushållsekonomi. För dem som får hjälp med budget- och skuldrådgivning och uppbär försörjningsstöd kan insatserna bidra till att öka den enskildes möjligheter att på sikt bli självförsörjande. Konsumentrådgivningen bör i dessa fall, i enlighet med Socialtjänstlagens intentioner, utgöra ett kvalificerat komplement till insatser från enheterna för försörjningsstöd.

Ny skuldsaneringslag införs enligt förslag i proposition 2005/06:124 den 1 januari 2007. I den nya Skuldsaneringslagen föreslås kommunen att få en fortsatt central roll där ansvaret förtydligas och i vissa avseenden förändras. Kronofogdemyndighetens roll förstärks och Konsumentverket får ett ökat uppdrag att bistå den kommunala konsumentrådgivningen.

Det kommunala ansvaret innebär att genom ekonomisk rådgivning dels bidra till att förebygga överskuldsättning, dels att ge skuldsatta personer möjlighet att finna en lösning på sina problem. Kommunerna åläggs att tillhandahålla budgetrådgivning, vilket Uppsala ger redan idag. Nuvarande krav om att gäldenären ska göra en första prövning innan ansökan om skuldsanering kan beaktas av Kronofogdemyndigheten (KFM) tas bort, vilket i vissa stycken innebär en underlättning för kommunerna. En utredning av gäldenärens skulder, betalningsförmåga mm måste dock även i fortsättningen bifogas ansökan till KFM, med vilken kommunen vid förfrågan ska vara behjälplig.

En vinst med ny lagstiftning är att hela förfarandet effektiviseras då ansökan kan göras direkt utan väntetid. Även de ärenden som idag överklagas till Tingsrätten, där kommunen ofta är behjälplig med underlag och biträde, kan förväntas minska i och med att fordringsägarna aktivt måste överklaga KFM:s beslut och motivera sitt överklagande. Genom ansvaret att ge råd och stöd under hela skuldsaneringsperioden samt vid de omprövningar som gäldenären får rätt att ansöka om vid ökad betalningsförmåga ökar dock kommunens roll i dessa avseenden.

Konsumentrådgivningen är en viktig part i kommunens samlade ansvar att arbeta för att uppnå en god miljö och en hållbar utveckling. Ny teknik, avreglerade marknader och förändringar i trygghetssystemen har skapat nya möjligheter, men också nya problemområden och svåra valsituationer för konsumenterna; vilket ökar behovet av en ständigt uppdaterad rådgivning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget från Kommunfullmäktige är 3 831 tkr.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Konsumentrådgivningen ska bidra till att stärka konsumenternas ställning på marknaden för att dessa ska kunna använda sina resurser på bästa sätt. Informationen ska präglas av ett jämställdhets- och mångfaldstänkande där anpassad och riktad information bör ges för att stärka olika människors och grupperns behov.

Konsumentrådgivningen ska aktivt ge information och råd om hur allmänheten kan bidra till att minska påfrestningarna på miljön och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i enlighet med Agenda 21 Uppsala och Uppsala kommuns miljöprogram 2006-2009.

Verksamheten ska visa på goda exempel för konsumenten avseende trygga och hälsosamma miljöer och möjligheter att bidra till ett socialt, kulturellt och ekonomiskt hållbart samhälle.

Konsumentrådgivningen ska genom samarbete med Konsumentverket, branschorganisationer och andra arbeta nätverksinriktat för att ge konsumenten möjligheter till för denne optimala val.

Verksamheten ska i samarbete med näringslivet medverka till att förebygga tvister mellan konsumenter och producenter/detaljhandel samt bistå med råd och stöd i frågor om reklamation och uppkomna tvister.

Konsumentrådgivningen ska lämna råd och stöd till allmänheten i ekonomiska frågor avseende såväl information som budget- och skuldrådgivning samt, i enlighet med aktuell lagstiftning, vara behjälplig vid skuldsanering.

Konsumentrådgivningen ska i samarbete med socialtjänsten och andra ge ekonomiskt utsatta grupper kunskap och budgetrådgivning för en hållbar hushållsekonomi. Ungdomar ska särskilt uppmärksammas och erbjudas information om kreditköp och konsekvenser av över-skuldsättning.

Inriktning Verksamhet Ekonomi 2007-2010, IVE 2007-2010 , kap 11 om ansvarsfördelning och uppföljning, gäller för de avtal nämnden sluter.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning ska ske kontinuerligt genom de nationellt baserade statistiksystemen³ HEPSTAT och KOMSTAT. Nationella utvärderingar görs av Konsumentverket.

Uppföljning ska ske av Konsumentrådgivningens insatser i samarbete med socialtjänst, vuxenutbildning, introduktionsinsatser för nyanlända flyktingar och invandrare samt insatser för ungdomar och andra grupper i arbetsmarknadsprogram/rehabilitering.

Uppföljning ska under perioden ske av huruvida ekonomiskt utsatta grupper får information om möjligheter till budget och skuldrådgivning, om de utnyttjar möjligheten samt om de genom insatserna har kunnat förebygga eller minska behovet av ekonomiskt bistånd.

Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt nämndens mål enligt fastställd plan för utvärdering och uppföljning.

---

³ HEPSTAT = Hushållsekonomisk statistik ; KOMSTAT = Konsumentstatistik

6.3 Fritid och kultur

Kommunfullmäktiges budget 1 589 tkr

Inriktning

Styrdokument

Kulturpolitiskt program (KF 2005)

Fritidspolitiskt program (KF 2006)

Nämndens mål

Integrations- och värdegrundsbefrämjande aktiviteter inom föreningslivet ska ha ökat under planperioden. (formulering av nytt effektmål pågår)

Ansvarsområde

Kontakter med och stöd till etniska föreningar (föreningar bildade på etnisk grund) samt andra föreningar och organisationer som regelmässigt bedriver integrationsbefrämjande verksamhet och vilkas verksamhetsinriktning inte faller under annan nämnds ansvarsområde.

Nulägesbeskrivning

År 2006 utbetalades totalt 1 586 tkr i föreningsbidrag till 51 föreningar varav 40 kan betraktas som föreningar bildade på etnisk grund. Antalet betalande medlemmar över 20 år i de etniska föreningarna uppgick enligt ansökningshandlingarna till totalt 3 256 personer. 2006 var premiäråret för tillämpning av det regelverk för föreningsstöd som fastställdes av nämnden i december 2005. Det nya regelverket medger prövning av rätt till sk stimulanbidrag som en del av verksamhetsbidraget. Stimulanbidraget avser att stimulera aktivitet (bl a värdegrundsaktiviteter) och utåtriktad verksamhet, t ex samarbete med andra organisationer. Närmare uppgifter om föreningsstödet fördelning på bidragstyper och belopp återfinns i nämndens verksamhetsberättelse för 2006.

Planeringsförutsättningar

Ansökningar prövas utifrån det nya regelverket (Regler och riktlinjer för bidrag till integrationsbefrämjande föreningar/organisationer i Uppsala). Verksamhetsbidraget till etniska föreningar i Uppsala är ett sk normerat bidrag vilket innebär att föreningar som söker bidrag beviljas 100 kronor per betalande medlem över 20 år förutsatt att föreningen i övrigt uppfyller de formella kraven enligt regelverket.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget från Kommunfullmäktige är 1 589 tkr. Nämndens budget för föreningsstöd innefattar även bidrag till museijärnvägen Stockholm-Roslagens järnvägar (Lännakatten) samt andel för finansiering av volontärbyrån (177 tkr 2006).

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämnden ekonomiska utrymme

Stöd till etniska föreningar och andra integrationsbefrämjande organisationer ska utformas så att integrationsprocesser, demokrati- och värdegrundsbefrämjande aktiviteter stimuleras och så att alla former av diskriminering motverkas.

I syfte att stärka föreningarnas kompetens när det gäller föreningskunskap/föreningsteknik ges kontoret i uppdrag att upphandla s k internatkurser i föreningskunskap för styrelsemedlemmar i etniska föreningar. För att nämnden ska kunna ha en fortlöpande kontakt med föreningslivet, ges kontoret i uppdrag att vid minst tre tillfällen under 2007 anordna träffar med medlemmar i etniska föreningar och andra föreningar som ett led i en medborgardialog.

Vid prövning av projektbidrag prioriteras projekt som bedöms stimulera integrationsprocesser i samhället, projekt som rör värdegrunds- och demokratifrågor, projekt som främjar jämställdhet och/eller projekt som motverkar hedersrelaterat våld mot kvinnor samt projekt som stöder introduktion av nyanlända flyktingar/ invandrare.

Uppföljning/utvärdering

Alla föreningar som av nämnden beviljats särskilt verksamhetsbidrag eller projektbidrag undertecknar en skriftlig överenskommelse som bl a reglerar uppföljning av den verksamhet för vilken föreningen beviljats bidrag. I samband med bokslut redovisas dessa uppföljningsrapporter för nämnden.

6.4 Pedagogisk verksamhet

Kommunfullmäktiges budget 1 034 983 tkr

Inriktning

Styrdokument

Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf-94. Gymnasieförordningen. Skolplan för Uppsala kommun.

GYMNASIESKOLAN

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Relevanta inriktningsmål för gymnasieskolan.

1. Att lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bl a att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.
2. Elever med annat modersmål än svenska ska få modersmålsundervisning och studiehandledning utifrån individuella behov.
3. De nyanlända flyktingbarnens rättigheter utifrån barnkonventionen ska uppmärksammas.
4. Att samtliga skolor och förskolor ska ha likvärdiga villkor.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Till Barn- och Ungdomsnämnden samt Utbildnings- och Arbetsmarknadsnämnden

1. Att erbjuda kommunala skolor att bilda självstyrande skolor.
2. Att utarbeta en behovsbaserad ersättningsmodell för grund- och gymnasieskolan baserad på varje elevs individuella behov.
3. Att kostnadsfria resor erbjuds till vald skola med linjetrafik inklusive befintliga skollinjer, med beaktande av gällande regler för avståndet mellan hemmet och skolan
4. Att förbättra yrkes och studievägledningen.

Till Utbildnings- och Arbetsmarknadsnämnden

1. Att från höstterminen 2008 införa möjligheten att välja kommunal gymnasieskola i Uppsala kommun med betyg som urvalskriterium.
2. Att i samverkan med näringslivet stärka och utveckla yrkes- och lärlingsutbildningen i gymnasieskolan.

Nämndens effektmål

1. Samtliga ungdomar ska efter avslutad skolgång ha förutsättningar att studera vidare, få en anställning eller bli egen företagare.

2. Samtliga ska känna sig trygga i skolan. Mobbning, trakasserier och droger ska inte förekomma. Den av eleverna upplevda tryggheten på respektive skolenhet ska uppgå till lägst 3.6 (skala 1-4).

Övergripande åtgärder

Förutom effektmålen ska följande säkerställas:

- Elever med annat modersmål än svenska ska få modersmålsundervisning och studiehandledning utifrån individuella behov.
- De nyanlända flyktingbarnens rättigheter utifrån barnkonventionen ska uppmärksammas.
- Att samtliga skolor och förskolor ska ha likvärdiga villkor.

Ansvarsområden

Nämnden har ansvar att erbjuda alla uppsalaungdomar, som avslutat grundskolan, en gymnasieutbildning ansvar för utbildning i gymnasieskolan av uppsalaelever och elever från andra kommuner i det offentliga skolväsendet i kommunen betalningsansvar för uppsalaelever hos andra huvudmän.

Nulägesbeskrivning

Kvalitetsredovisningen (KR) för gymnasieskolan i Uppsala kommun lå 2004/2005 och den uppföljning som kontoret gjort av KR visar på ett gott resultat avseende trygghet, normer och värden. Åtgärder behövs för att visa på resultaten av insatta åtgärder, både avseende kunskaper och normer och värden. Idag finns inte någon tydlig uppföljning av insatt stöd och andra åtgärder. KR visar också att arbetet för att öka delaktigheten för eleverna förbättrats men mycket finns att utveckla, inte minst vad gäller det informella inflytandet.

Elever med andra modersmål än svenska är klart överrepresenterade i den elevgrupp som i grundskolan inte når målet att bli behörig för gymnasiestudier på ett nationellt program. En omfattande forskning visar att den tyngst vägande faktorn för framgång i skolan är att eleverna kontinuerligt och långsiktigt får utveckla sitt tänkande och lärande på modersmålet, samtidigt som de aktivt får möjlighet att utveckla andraspråket (svenska). Det är väl belagt att det tar 5-8 år för att en elev som läser ett andraspråk att behärska det nya språket. Forskningen visar samtidigt att många av orsakerna till brister i måluppfyllelsen finns att söka i omgivningens attityder, organisation, samverkan och kompetens.

Överlämnandeprocessen från grundskola till gymnasieskola för alla typer av elever med särskilda behov har brister som behöver åtgärdas om gymnasieskolorna ska få förutsättningar att på ett bra sätt möta dessa elever.

Vissa gymnasieelever upplever stress, vilket kan bero på att de känner pressen att nå den högsta betygsnivån för att kunna gå vidare till den utbildning de vill men det kan också bero på att de vill hinna med så mycket annat förutom skolarbetet, t ex föreningsverksamhet och avlönat arbete. För de elever som har avlönat arbete, vid sidan av skolarbetet, uppstår en konkurrenssituation mellan skolan och arbetet som kan visa sig i ökad frånvaro från skolan och lägre måluppfyllelse.

Ett stort antal elever byter program, avbryter gymnasieskolan och/eller lämnar den med ofullständiga betyg. Orsaker till detta är bl.a. bristande individualisering, bristande vägledning och bristande förkunskaper.

Allt fler elever i gymnasieskolan visar tecken på allvarlig social och psykisk ohälsa. Sociala problem med gängbildningar där kriminella ungdomar ingår upplevs genomgående som ett stort problem på gymnasieskolorna. Ett exempel på detta är de elever som går till skolan, men inte deltar i undervisningen.

Skolverket redovisade nyligen resultaten för grundskolan i riket. För Uppsalas del visar siffrorna att andelen elever som 1998 lämnade grundskolan utan behörighet att tas emot på gymnasieskolans nationella och specialutformade program var 7,4 %. Motsvarande för 2004 var 9,9 %. Andelen elever som ej uppnått målen i mer än ett ämne ökade under samma tidsperiod från 13,9 % till 27,5 %. Dessa ungdomar kommer att kräva utökade resurser när de kommer till gymnasieskolan för att klara sina studier med godkända resultat. Redan idag finns stort stödbehov för de elever som börjar gymnasieskolan med bristande förkunskaper och låg studiemotivation, vilket också påpekas i Skolverkets inspektionsrapport avseende gymnasieskolan i Uppsala. I sin inspektionsrapport framhåller Skolverket att det redan idag inte tillförs stödresurser i tillräcklig omfattning och ställer krav på Uppsala kommun om att detta förhållande åtgärdas.

Skolverkets under 2005 genomförda inspektion pekar på vissa brister och åtgärder måste vidtas inom följande områden:

- Det utarbetas inte åtgärdsprogram för alla elever som behöver det.
- Utvecklingssamtal genomförs inte en gång per termin.
- Rektor fattar inte beslut om utökat respektive reducerat program.
- Alla lokala kurser är inte utformade i enlighet med bestämmelserna.
- Klassråd finns inte i alla klasser.
- Skolans rutiner för särskild prövning inom gymnasieskolan uppfyller inte bestämmelserna.
- Rektor är inte ledamot i elevvårdskonferensen.
- Kommunen måste se över vilka avgifter och kostnader som förekommer för elevernas utbildningar inom verksamheterna så att dessa överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

Redovisning av de åtgärder som vidtagits mot brister i verksamheterna ovan har av UAN avgivits till skolverket.

Skolverket bedömer att följande områden, som är övergripande och återfinns i de flesta av de inspekterade skolorna, är i behov av förbättringsinsatser:

- Elevernas inflytande över undervisningen behöver utvecklas.
- Det organiserade inflytandet bör utvecklas så att eleverna får förutsättningar att ta en aktiv del i sådana demokratiska fora som elevråd och skolkonferens.
- Värdegrundarbetet inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen bör bli tydligare för elever och studerande. Gymnasieskolornas handlingsprogram mot kränkande behandling bör utvecklas.
- Organiserade former av återkommande erfarenhetsutbyten mellan lärarna bör tillskapas både för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i syfte att säkerställa en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.

- Inom gymnasieskolan bör utvecklingssamtalen tydligare bygga på elevernas individuella studieplaner.
- Inom gymnasieskolan bör skolornas arbete med särskilda stödinsatser utvecklas. Exempelvis erbjuds studiehundledning på modersmålet endast undantagsvis då gymnasieskolorna inte gjort någon bedömning av behovet.
- Den stora frånvaron på några gymnasieskolor bedöms av inspektörerna vara ett så allvarligt problem att kommunen snarast måste vidta åtgärder.
- Rektorens arbete bör tydligare inriktas mot pedagogiskt ledarskap och ansvarsfördelningen mellan skolledare klargöras.
- Kvalitetsredovisningarna bör utvecklas.
- Kommunen bör vidta åtgärder och skärpa sina rutiner så att de uppgifter som lämnas beträffande undervisande personal bättre kan användas för uppföljning och utvärdering såväl lokalt som nationellt.

För dessa förbättringsområden ska Uppsala kommun inom cirka två år redovisa de åtgärder som genomförts för att förbättra kvaliteten inom områdena.

Planeringsförutsättningar

Utbildningsanordnarnas dilemma kan beskrivas med att den tid vi lever i präglas av snabb teknisk utveckling, förändrad livsstil, globalisering och internationalisering. Detta innebär att utbildningen måste förbereda eleverna för arbeten som idag inte existerar och inte klart kan definieras. Samtidigt måste hänsyn tas till bevarande av äldre strukturer, speciellt hantverksutbildningar. En genomförd gymnasieutbildning betraktas idag allmänt bland arbetsgivare som en grundförutsättning för att kunna konkurrera om lediga arbeten, oberoende av arbetets inriktning. En bred utbildning med hög lägstanivå är därför en grund för framtida välfärd och tillväxt. Länets regionala tillväxtprogram pekar på att sektorerna bioteknik, IT, miljö, livsmedel och upplevelser kommer att vara viktiga framtida arbetsmarknadsområden för vår region.

Den beräknade ökningen av elevantalet i Uppsala kommuns gymnasieskolor under planperioden ryms inom de lokaler som för närvarande finns. Problem finns dock på vissa yrkesförberedande utbildningar där lokalerna inte räcker till för att ta emot alla sökande. I slutet av planperioden har ökningen nått sin topp och en minskning av antalet elever sker. På längre sikt kan ett överskott på gymnasielokaler uppkomma. Elevökningen i kommunens egna skolor har under de senaste åren blivit lägre än förutsetts på grund av att antalet elever i fristående gymnasieskolor och antalet fristående gymnasieskolor ökat mer än förväntat. Nya ansökningarna om start av fristående gymnasieskolor och nya utbildningar inkommer årligen. Hur stor andel elever som söker sig till de fristående skolorna i framtiden är en osäkerhetsfaktor

Under planperioden planerar regeringen att föreslå riksdagen en reformering av gymnasieskolan. Redan från läsåret 2008/09 föreslås att gymnasieelever i mån av plats ska få studera i annan kommun även om hemkommunen anordnar det sökta nationella programmet. Detta förväntas leda till en ökning av antalet elever från andra kommuner till Uppsala. En förstärkt samverkan med arbetslivet ska ske, liksom satsningar på lärlingsutbildningar. Genom riksdagsbeslut ställs krav från staten på ökade insatser på det individuella programmet redan från läsåret 2006/07. Resurser har tillförts från staten till kommunerna för att genomföra denna satsning. Efter beslut av riksdagen har fr.o.m. läsåret 2006/07 också de fristående

skolorna möjlighet att bedriva individuellt program. Genomförande av övriga förändringar av gymnasieskolan beräknas ske tidigast fr.o.m. läsåret 2009/10.

Redan från den 1 juli 2005 utökades kommunens uppföljningsansvar för ungdomar som inte fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt en gymnasieutbildning. Kommunen ska, enligt riksdagens beslut, hålla sig underrättade om hur de är sysselsatta och erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. För dessa arbetsuppgifter har inga särskilda resurser tillskjutits från staten.

Betänkandet Skola & samhälle av Gymnasieentreprenadutredningen föreslår utökade möjligheter till entreprenader inom gymnasieskolan, vilket efter eventuellt beslut kommer att förändra planeringsförutsättningarna under planperioden.

I juni 2005 lade regeringen fram propositionen Ny värld – ny högskola (2004/05:162) som riksdagen tog ställning till under våren 2006. För att fullfölja riksdagens beslut fattade regeringen i juni 2006 ett antal beslut bl.a. om nya tillträdesregler som ska gälla från och med antagningen till högskolan hösten 2010, dvs. då de elever som börjar gymnasieskolan hösten 2007 för första gången kan söka till högskolan. Den nya regeringen har emellertid meddelat att man inte tänker genomföra den beslutade gymnasiereformen (GY 07). Det innebär att man också måste ändra i de redan beslutade reglerna. Hur omfattande dessa ändringar kommer att bli är ännu inte klart. Regeringen aviserade ändringar i den grundläggande behörigheten i budgetpropositionen för 2007. Dels vill man att det ska krävas godkänt i svenska, engelska och matematik, dels vill man avskaffa den s.k. 25:4-regeln till förmån för provning av reell kompetens.

Betänkandet Skolans ledningsstruktur, Om styrning och ledning i skolan (SOU 2004:116) konstaterar att mål- och resultatstyrningen måste utvecklas och skärpas på alla nivåer. Resultatmätning behöver ökas för styrning och ledning av enskilda skolor. Rektors ledarskap utpekats som en nyckelfråga för skolans utveckling och framgång. Rektorerna måste ges ansvar och befogenheter för att utöva det ledarskap som krävs.

En utredning inom Uppsala Vård och Bildning har visat att studie- och yrkesvägledningen är bristfällig både vad avser kvantitet och kvalitet i de kommunalt drivna skolorna i allmänhet och inom grundskolan i synnerhet. Införandet av en reformerad gymnasieskola 2007 gör vägledningen till ett extra viktigt förbättringsområde.

Ekonomiska förutsättningar

Den totala ekonomiska ramen för gymnasieskolan år 2007 beräknas enligt Kommunfullmäktige till 839 268 tkr, varav 661 468 tkr i kommunbidrag och 177 800 tkr i övriga intäkter. Tilldelade resurser ska fördelas på kostnader för alla elever i Uppsala kommuns gymnasieskolor och uppsalaelever i andra huvudmäns skolor. Även om kommunbidraget är beräknat på ett bestämt antal uppsalaelever (7 651 elever), är ingen reglering av kommunbidraget i bokslut förutsedd vid ökat eller minskat elevantal.

Från 2007 är inriktningen att all ersättning, oavsett huvudman, skall utgå per elev och program samt att avstämning ska ske månadsvis.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Ett brett utbud av utbildningar ska erbjudas. Samverkan ska ske med länets och angränsande läns kommuner och med fristående gymnasieskolor.

Kvaliteten på de yrkesförberedande gymnasieprogrammen ska höjas genom utveckling av arbetsplatsförlagd utbildning (APU), lärlingsutbildning och annan samverkan med arbetslivet.

Från hösten 2008 ska eleverna välja kommunal gymnasieskola i Uppsala kommun med betyg som urvalskriterium.

Intagningen på de sökandes förstahandsval ska fortsätta, så långt det är ekonomiskt och organisatoriskt möjligt. Vid behov av begränsning ska naturvetenskaps- och omvårdnadsutbildningar undantas. Dessa program ska göras mer attraktiva för att locka fler förstahandssökande. Mottagningen av elever som PRIV-elever (PRIV = Programinriktat individuellt program) ska vara fortsatt restriktiv. Även intagning på fri kvot ska vara restriktiv.

Skolornas arbete ska, i jämförelse med tidigare år, vara inriktat på att andelen elever som fullföljer gymnasieskolan ska öka och att andelen elever som lämnar gymnasieskolan med grundläggande behörighet för vidare studier ska öka.

Individuella programmet ska, i enlighet med den förändrade lagstiftningen, utvecklas och stärkas genom tillskott av resurser. Det goda mångfaldsarbetet som bedrivs inom IVIK ska fortsatt utvecklas och vara sammanhållen.

Information och vägledning om olika utbildningar i gymnasieskolan ska förbättras. Ytterligare insatser ska göras för att utveckla övergången mellan grundskolan och gymnasieskolan.

Alla elever ska erhålla en individuellt anpassad undervisning och ha en individuell studieplan. Elever i behov av särskilt stöd ska prioriteras. Elever som avbrutit sina gymnasiestudier ska ges ökade möjligheter att komma tillbaka till gymnasieskolan. För att kvalitetssäkra utbildningen i gymnasieskolan ska närvaron i skolan öka, speciellt för de elever som är i behov av större närvaro för att nå utbildningens mål.

Skolorna ska skapa en lugn och trygg arbetsmiljö där alla har möjlighet att arbeta utifrån sina förutsättningar.

Insatserna för elever med andra modersmål än svenska ska utvecklas med speciell uppmärksamhet på de elever som kommer till Sverige sent under sin skoltid.

Metoder ska tillämpas som tar hänsyn till att språk- och tankeutvecklingen för flerspråkiga personer handlar om en dubbel process, inte ett antingen eller utan om utvecklingen av två eller flera språk.

Stöd ska ges till elevers arbete för att utveckla elevinflytandet, både det formella och det informella.

Elevernas internationella kontakter med skolor i andra länder ska aktivt stödjas och utvecklas. Kostnaderna för internationella kontakter är en del av det pris per elev som utgår.

Det ska finnas väl fungerande bibliotek.

En fortsatt och utökad satsning på entreprenörskap som ett kreativt förhållningssätt och på samverkan mellan gymnasieskolorna och näringslivet ska eftersträvas.

Resultatmätning och målstyrning ska under uppdragsplansperioden utvecklas och skärpas. Tyngdpunkt ska läggas på att analysera resultaten av insatta stödåtgärder.

Åtgärder med anledning av vad som framkommit i Skolverkets inspektionsrapport ska vidtas.

Nämndens uppdrag till kontoret

1. Att snarast ta fram en modell för självstyrande skolor och erbjuda kommunala skolor att övergå till att vara självstyrande enheter.
2. Att utarbeta en behovsbaserad ersättningsmodell för gymnasieskolan med hänsyn till varje elevs individuella behov.
3. Att i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om kostnadsfria resor utreda om beslutet påverkar elevresorna på gymnasieskolan.
4. Att ta fram alternativ om hur elevval av kommunal gymnasieskola genomförs under våren 2007.
5. Att utreda möjligheterna att införa ett Uppsalaprov för gymnasieelever i år 2.
6. Att ta fram förslag till hur gymnasieskolor (oavsett huvudman) ska stimuleras att anställa gymnasielektorer.

Uppföljning och utvärdering

Information om resultaten av givna uppdrag ska kontinuerligt lämnas. Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt nämndens mål och givna uppdrag enligt UAN:s utvärderings- och uppföljningsplan. Nämnden kommer löpande under planperioden att följa upp UVB:s åtaganden, särskilt vad avser resultaten. Måluppfyllelse och resultat kommer att kontrolleras genom skolornas kvalitetsredovisningar. Prioritet kommer att läggas på att mäta genomströmningen i gymnasieskolan - dvs. hur många av de elever som påbörjar en utbildning som också fullföljer den - utifrån individnivå. Elevernas närvaro och frånvaro kommer fortlöpande att följas.

GYMNASIESÄRSKOLAN

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Relevanta inriktningsmål för gymnasiesärskolan.

Att lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bl a det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.

Elever med annat modersmål än svenska ska få modersmålsundervisning och studiehandledning utifrån individuella behov.

De nyanlända flyktingbarnens rättigheter utifrån barnkonventionen ska uppmärksammas.

Att samtliga skolor och förskolor ska ha likvärdiga villkor.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Till Barn- och Ungdomsnämnden samt Utbildnings- och Arbetsmarknadsnämnden

5. Att erbjuda kommunala skolor att bilda självstyrande skolor.
6. Att utarbeta en behovsbaserad ersättningsmodell för grund- och gymnasieskolan baserad på varje elevs individuella behov.
7. Att kostnadsfria resor erbjuds till vald skola med linjetrafik inklusive befintliga skollinjer, med beaktande av gällande regler för avståndet mellan hemmet och skolan
8. Att förbättra yrkes och studievägledningen.

Till Utbildnings- och Arbetsmarknadsnämnden

3. Att från höstterminen 2008 införa möjligheten att välja kommunal gymnasieskola i Uppsala kommun med betyg som urvalskriterium.
4. Att i samverkan med näringslivet stärka och utveckla yrkes- och lärlingsutbildningen i gymnasieskolan.

Nämndens effektmål

1.Samtliga ungdomar ska efter avslutad skolgång ha förutsättningar att få en anställning, studera vidare eller ha annan sysselsättning.

2.Samtliga ska känna sig trygga i skolan. Mobbning, trakasserier och droger ska inte förekomma. Den av eleverna upplevda tryggheten på respektive skolenhet ska 2010 uppgå till lägst 3.6 (skala 1-4).

Övergripande åtgärder

Förutom effektmålen ska följande säkerställas:

- Elever med annat modersmål än svenska ska få modersmålsundervisning och studiehandledning utifrån individuella behov.
- De nyanlända flyktingbarnens rättigheter utifrån barnkonventionen ska uppmärksammas.
- Att samtliga skolor och förskolor ska ha likvärdiga villkor.

Ansvarsområde

- Nämnden har ansvar för utbildning i gymnasiesärskolan av
- uppsalaelever och elever från andra kommuner i det offentliga skolväsendet i kommunen
- uppsalaelever i det offentliga skolväsendet i andra kommuner och i landsting
- uppsalaelever i fristående gymnasiesärskolor

Nulägesbeskrivning

Inom EU används integrering och inkludering som parallella begrepp. Idag betraktas ofta delar av befolkningen som ”inkluderingsbehövande målgrupper”. Inkludering måste vara ömsesidig för att kunna komma till stånd. I förlängningen handlar det om demokrati, människosyn och solidaritet.

Gymnasiesärskolan är lokalintegrerad i gymnasieskolan men det är fortfarande mycket som återstår till en naturlig inkludering, där så är möjligt.

Ett viktigt inslag under den senare delen av utbildningen är ”utslussningen” av eleverna till arbete och annan verksamhet efter gymnasiesärskolan. Tillgången på arbetsplatser som kan ge meningsfull sysselsättning efter avslutad gymnasiesärskola är begränsad.

Skolverket utförde under år 2005 en tillsyn av gymnasiesärskolan.

Deras bedömning blev att gymnasiesärskolan i Uppsala är av mycket god kvalitet.

Planeringsförutsättningar

Gymnasiesärskolan har relativt sett ungefär samma elevökning som gymnasieskolan.

Den beräknade elevökningen blir 10-15 elever per år under de närmaste åren.

Den stora ökningen är antalet interkommunala elever som söker sig till Uppsala.

Kommunen är skyldig erbjuda ungdomar i kommunen att påbörja utbildning i gymnasiesärskolan fram till och med första halvåret det kalenderår de fyller 20 år, om styrelsen för utbildningen bedömer, att ungdomarna inte kan gå i gymnasieskolan på grund av utvecklingsstörning eller grav autism. Erbjudandet gäller utbildning under fyra år och omfattar nationella, specialutformade eller individuella program. De senare omfattar yrkesträning eller verksamhetsträning.

Kommunen är därutöver skyldig att ta emot ungdomar från andra kommuner, om de söker till Uppsala med stöd av samverkansavtal eller de båda kommunerna i övrigt kommer överens om det.

I nuläget är det få elever som väljer Specialutformat program inom Fordon-, Hantverk-, Estetiskt- och Omvårdnadsområdet. Mot bakgrund av detta försvåras placeringen vid intagningen till gymnasiesärskolan.

En elev i gymnasiesärskolan kan också genomgå en utbildning på individuellt program eller enstaka kurs inom gymnasieskolan.

Intagningen till gymnasiesärskolan kräver lång förberedelse och är en helt individanpassad process över lång tid.

Gymnasiesärskolan är en stabil skolform i den meningen att elevminskningen på grund av avhopp och byten från den ena terminen till den andra är minimal. Det blir dock allt vanligare att elever inte söker rätt till särskola förrän vid övergången till gymnasiet. För närvarande

söker cirka 50 % grundsärskoleeleverna ett tionde skolår. De sista två nämnda faktorerna gör att elevprognoserna för intag i gymnasiesärskolan till årskurs 1 blir något osäkert.

För närvarande finns endast en fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan kommer under planperioden att behöva fler lokaler anpassade efter elevgruppernas behov. Eftersom elevökningen i gymnasieskolan under de senaste åren blivit något lägre än planerat så kan gymnasiesärskolans elever rymmas i befintliga lokaler genom omDispositionering inom egna produktionen. Det finns dock en grupp elever inom särskolan som behöver en annan typ av skollokaler än gängse. Den gruppen behöver avskildhet från stora skolenheter och många små klassrum för enskild undervisning. En merkostnad för handikappanpassning tillkommer oftast.

I Carlbeck-kommitténs slutbetänkande "För oss tillsammans, om utbildning och utvecklingsstörning" talar man mycket om inkludering, som handlar om grundläggande frågor kring värderingar och attityder, som har betydelse för synen på unga med utvecklingsstörning och deras plats i utbildningen. Om betänkandets förslag omvandlas till riksdagsbeslut kommer det att innebära förändringar av Skollagen och Särskoleförordningen.

I propositionen om ny gymnasieskola föreslås även att elever i mån av plats ska få studera i annan kommun även om hemkommunen anordnar det nationella programmet. Motiveringen till förslaget är att detta ska stimulera kommunerna till regionalt samarbete.

Antalet praktikarbetsplatser för gymnasiesärskolans elever är för litet, svårast är att få praktik inom kommunal verksamhet.

Ekonomiska nedskärningar inom daglig sysselsättning har medfört att man nu kräver ersättning för att ta emot elever som ska inskolas i daglig sysselsättning efter avslutad skolgång. En tillfällig lösning har gjorts för år 2006 medan den långsiktiga är under diskussion.

Ett planerat gemensamt vägledningscentrum bör förbättra möjligheterna vid utslussningen från gymnasiesärskolan till arbete, studier eller annan sysselsättning för särskolans elever.

Antalet flerhandikappade på låg utvecklingsnivå ökar procentuellt inom gruppen elever som har utvecklingsstörning. Detta medför att en kontinuerlig översyn krävs, för att hitta nya lämpliga lokaler. Gruppen med grav autism behöver en annan typ av lokaler än övriga elever. Från och med år 2007 kommer systemet med å priser per elev att införas i gymnasiesärskolan

Ekonomiska förutsättningar

Den totala ekonomiska ramen för gymnasiesärskolan år 2007 beräknas till 69 943 tkr, varav 54 943 tkr i kommunbidrag och 15 000 tkr i övriga intäkter. Kommunbidraget är i IVE beräknat på ett bestämt antal uppsalaelever (189 elever).

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Inför ökningen under de närmast därpå följande åren behöver UAN fullfölja de utredningar i fråga om lokalförsörjningen för gymnasiesärskolan som redan har påbörjats.

Alla elever ska tas emot på en för denne lämplig nivå, ha en individuell studieplan och arbetet med individuell uppläggning av studierna utifrån varje elevs lärstil, behov och förutsättningar ska utvecklas.

Insatserna för elever med andra modersmål än svenska ska utvecklas med speciell uppmärksamhet på de elever som kommer till Sverige sent under sin skoltid.

Eftersom språk- och tankeutvecklingen för flerspråkiga personer handlar om en dubbel process, inte ett antingen eller utan om utvecklingen av två eller flera språk, ska metoder tillämpas som tar hänsyn till detta.

Stöd ska ges till elevers arbete för att utveckla elevinflytandet, både det formella och det informella inflytandet.

Antalet praktikplatser ska öka inom nämndens verksamhetsområden.

Övergången från gymnasiesärskola till daglig verksamhet måste utvecklas.

Gymnasiesärskolan är idag lokalintegrerad med gymnasieskolan men någon egentlig integrering av verksamheten är inte uppnådd än. En integrering av verksamheterna måste vara ömsesidig för att bryta utvecklingen mot utanförskap i skolan och samhället.

Utbudet av valbara kurser inom olika utbildningar ska utökas, samt ge möjligheter till personliga omval. Arbetsplatsförlagd utbildning, praktik och vägledning under de avslutande årskurserna ska utvecklas vidare. Satsningar ska göras på de elever inom gymnasiesärskolan som har särskilt stora behov av stöd.

Inom en tioårsperiod kommer äldreomsorgen troligtvis att behöva mycket personal och det är ett område som elevgruppen, om de har rätt utbildning, skulle kunna hitta en framtida meningsfull sysselsättning i. Det Specialutformade Omvårdnadsprogrammet skall lyftas fram inför denna möjlighet.

Varje erbjudande om ett program i gymnasiesärskolan i Uppsala utgör ett uppdrag från UAN till kommunens produktion.

Av gymnasiesärskolans nationella program ska Handel- och administration, Hotell- och restaurang och Mediaprogrammet erbjudas. Utöver dessa ska Specialutformade program inom Estetiska-, Fordons-, Hantverks- Naturbruks- och Omvårdnadsprogrammet erbjudas samt Individuellt program med verksamhetsinriktning och Individuellt program med yrkesträning. En beredskap för att ta hand om elever med socioemotionella svårigheter ingår i uppdraget.

I överenskommelsen om programövergripande uppdrag/åtaganden ska för gymnasiesärskolans del elevernas behov av undervisning i och studiehandledning på modersmålet tillgodoses.

I Skolhälsovården ska de elever som behöver erbjudas de särskilda undersökningar som föranleds av deras funktionshinder. Skolan ska tillhandahålla pedagogisk expertis inom områdena syn, hörsel, rörelsehinder och autism.

Samverkan/inkludering mellan gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska påbörjas och utvecklas.

Uppföljning och utvärdering

Gymnasiesärskolan ska ingå i den övergripande utvärderingsplanen för gymnasieskolan och redovisas samtidigt med denna.

Information om givna uppdrag ska kontinuerligt lämnas.

Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt nämndens mål enligt UAN:s utvärderings- och uppföljningsplan.

Nämnden kommer löpande under planperioden att följa upp UVB:s åtaganden.

Måluppfyllelse och resultat kommer att kontrolleras genom skolornas kvalitetsredovisningar.

VUXENUTBILDNING

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Relevanta inriktningsmål för vuxenutbildningen:

Att lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bl a att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras. (KF inriktningsmål 6.4.2)

Kommunfullmäktiges uppdrag

Att förbättra studie- och yrkesvägledningen. (KF 6.4.4)

Att korta ned introduktionstiden för invandrare genom samtidig satsning på praktik och sysselsättning respektive språkutbildning. (KF 6.6.1)

Att valfrihet skall gälla vid val av utförare av språkundervisning och sysselsättningsanordnare. (KF 6.6.2)

Att ställa krav på närvaro och aktivt deltagande oavsett det gäller språkundervisning eller sysselsättning. (KF 6.6.4)

Nämndens effektmål

1. Samtliga deltagare ska efter genomförd utbildning ha förutsättningar att studera vidare, få ett arbete/bli företagare och/eller utvecklas vidare i sitt arbete/företagande.

2. Samtliga ska känna sig trygga i skolan. Mobbning, trakasserier och droger ska inte förekomma. Den av deltagarna upplevda tryggheten i skolan ska ha ökat till minst 3,8 (skala 1-4).

Övergripande åtgärder

Förutom effektmålen ska följande säkerställas:

Elever med annat modersmål än svenska ska få modersmålsundervisning och stödundervisning utifrån individuella behov. (KF inriktningsmål 6.4.7)

Alla flyktingar och invandrare ska utifrån individuella behov och förutsättningar ges samma möjligheter att få meningsfull introduktion, Sfi och praktik. (KF inriktningsmål 6.4.4)

Ansvarsområde

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) ansvarar för stöd till vuxnas lärande genom kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för utvecklingsstörda (Särvux), svenska för invandrare (Sfi). UAN har även ansvar att utveckla en infrastruktur för vuxnas lärande i samverkan med andra aktörer och myndigheter.

Nulägesbeskrivning

Skolverkets inspektion under 2005 visar att vuxenutbildningen i Uppsala kommun håller god kvalitet. Systematiskt upprättande av individuella studieplaner, kvalitetsarbete, tolkningar av kursplaner och betygskriterier mellan lärare i olika skolor hör till de insatser som måste förbättras.

Utvärderingar under 2005, Flexibelt lärande och Studieavbrott, visar en samstämmighet när det gäller att informationen till studerande om kurser och arbetsformer måste förbättras, framför allt när det gäller studier med inslag av distansutbildning.

Utvärdering av Studieavbrott visar även att för hög studietakt eller att studierna inte går att kombinera med arbete är orsaker relaterade till undervisningssituationen.

En stor del av de nyantagna till undervisningen i sfi är personer som börjar om sina studier efter att ha avbrutit. Språket har sällan förbättrats under avbrottstiden, utan snarare försämrats, varför de placeras på lägre nivå än tidigare.

Genomförd processkartläggning gällande introduktion för nyanlända flyktingar och invandrare visar på brister i organisationen och otydliga roller mellan de involverade aktörerna. Detta beskrivs mer ingående i kapitel 6.6.

Av de gymnasiala kurserna är 40 % yrkesinriktade kurser. 17 % av de gymnasiala kurserna är upphandlade hos externa utbildningsanordnare, främst inom områdena data, yrkesutbildningar inom teknik samt nätbaserade kurser. De yrkesinriktade gymnasieutbildningarna leder i hög grad till arbete. Inom sfi upphandlas teckenspråk för döva hos extern utbildningsanordnare.

Vuxenutbildningen följer i stort skolåret med ferier, vilket förlänger utbildningstiden för de studerande.

Planeringsförutsättningar

Kravet från staten på utveckling och förnyelse av vuxenutbildningen kvarstår.

För att kunna erbjuda ett varierat utbud av utbildningar och skapa förutsättningar för att möta medborgarnas olika livssituation och lärtilar kan all vuxenutbildning upphandlas.

Uppsala har idag en genomsnittligt hög utbildningsnivå. Trots detta har landsbygden en hög andel av befolkningen 20–49 år som inte har utbildning motsvarande 3-årigt gymnasium. Stadsdelar som Gottsunda, Gränby, Sävja, Stenhagen och Salabacke visar även ett högt antal medborgare 20–49 år som inte har grundskoleutbildning och inte treårigt gymnasium. Dessa stadsdelar har även en hög arbetslöshet.

Rätten att delta i undervisning på grundläggande nivå inom särvox träder i kraft 1 jan 2007 enligt riksdagsbeslut 2006–05–31.

Svenska för invandrare förändras, enligt riksdagsbeslut 2006–05–31, både innehålls- och organisationsmässigt. Den samhällsinriktade delen tas bort och sfi kommer enbart att vara en språkutbildning. Nya kursplaner tillämpas från 1 jan 2007. Staten reglerar lägsta antalet undervisningstimmar per vecka.

Under åren 2005 och 2006 visar sfi ett ökat antal deltagare. Utbildningsbakgrund och behov gör att planering av insatser kan växla mellan åren.

Den i nulägesbeskrivningen nämnda processkartläggningen har konstaterat brister som bör åtgärdas. Bristande samordning och otydligheter om vem som ansvarar för vad påverkar den enskildes rättssäkerhet. Myndighetsroll och utförarroll går in i varandra vilket medför oklarheter för den enskilde.

Staten aviserar en ny typ av utbildning inom komvux, yrkesvuxutbildning. Skolverket kommer att få i uppdrag att ta fram nationella kursplaner på kortare yrkesförberedande kurser för dem som har slutfört gymnasiet. Statsbidrag kan komma att öronmärkas för dessa utbildningar.

Ytterligare beslut som förändrar vuxenutbildningen kan komma att tas under planperioden. I proposition 2006/07:1 aviserar regeringen att låta utreda huruvida rätt till gymnasial vuxenutbildning samt gymnasial särvox skulle kunna införas.

Vuxenutbildningen är en viktig faktor i den regionala tillväxten. Strategiska planeringsförutsättningar utgörs av det regionala tillväxtprogrammet (RTP) och arbetslivets behov.

Det riktade statsbidraget för vuxenutbildning har avskaffats. Medel motsvarande två tredjedelar har tillförts det generella statsbidraget till kommunerna.

I och med att det riktade statsbidraget till vuxenutbildning avskaffas har kommunen förutsättningar att själv utifrån gällande bestämmelser och en kommunal helhetsbild bedöma hur behovet av vuxenutbildning ser ut och att utifrån detta besluta om omfattning och innehåll grundat på behovsanalyser.

IVE:s uppdrag om valfrihet vid språkutbildning och sysselsättningsinsatser innebär att även grundläggande och gymnasial vuxenutbildning påverkas. Såväl svenska som andraspråk både på grundläggande och gymnasial nivå, som yrkesinriktade utbildningar ska kunna läsas parallellt eller integreras i Sfi/introduktion.

Ekonomiska förutsättningar

Den totala ramen för verksamhetsområdet vuxenutbildning år 2007 beräknas till 125 712 tkr varav 119 482 tkr i kommunbidrag, och övriga intäkter 6 230 tkr.

Bland annat förändrat statsbidragssystem medför att antalet årsplatser förändras.

Grundläggande vuxenutbildning beräknas år 2007 minska från 560 till 505 årsplatser, gymnasial vuxenutbildning från 1530 till 1475, totalt 110 årsplatser. Svenska för invandrare (Sfi) beräknas öka med 50 årsplatser, från 675 till 725 och särsvux beräknas vara oförändrat 15. Antalet årsplatser minskar med ytterligare 150 år 2008.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Nämnden ska tillhandahålla stöd till vuxnas lärande utifrån den studerandes behov, förutsättningar och möjligheter och därvid ytterligare utveckla den studerandes möjlighet att planera studierna utifrån individuella önskemål rörande arbetsformer, tidpunkt, plats, studietakt, omfattning och lärostil. Detta måste återspeglas i den individuella studieplan som ska upprättas för varje studerande.

Yrkesinriktad vuxenutbildning ska planeras i samverkan med det regionala och lokala arbetslivet samt olika myndigheter. Gymnasiala yrkesinriktade utbildningar och de av staten aviserade eftergymnasiala yrkesutbildningarna skall särskilt beaktas.

Information och uppsökande verksamhet ska i första hand genomföras i de områden där utbildningsbehovet är störst. För personer med funktionshinder ska särskilt riktad information och uppsökande verksamhet genomföras.

Åtgärder med anledning av vad som framkommit i Skolverkets rapport ska vidtas.

Studerande med annat modersmål än svenska som ej har försörjning via kommunen ska ha samma rätt som de personer som är försörjda av kommunen till kartläggning, vägledning och introduktion, som ger den enskilde en effektiv och optimal utbildningstid.

Myndighetsansvaret för antagning till Sfi och särsvux ska tydliggöras.

Nämnden ska verka för att utveckla regional samverkan kring vuxnas lärande.

Ett fungerande kvalitetssystem ska utvecklas, där grad av måluppfyllelse och åtgärder för utveckling tydligt speglar verksamheterna.

Nämnden uppdrar till Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad att inför beslut om Uppdragsplan 2008-2011 utreda inriktning och struktur för all vuxenutbildning inom det offentliga skolväsendet i Uppsala kommun.

Uppföljning och utvärdering

Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt nämndens mål och givna uppdrag enligt UAN:s utvärderings- och uppföljningsplan.

Nämnden kommer löpande under planperioden att följa upp UVB:s åtaganden, särskilt vad gäller volymer och resultat.

Måluppfyllelse och resultat kommer även att kontrolleras genom kvalitetsredovisningen.

6.5 Vård och omsorg – ekonomiskt bistånd

Kommunfullmäktiges budget 209 012 tkr varav försörjningsstöd 163 805 tkr

Inriktning

Styrdokument

För området relevanta styrdokument enligt IVE 2007 - 2012

Program för individ- och familjeomsorgen (KF 2001)

Socialtjänstens arbete ska präglas av helhetssyn, respekt för den enskildes självbestämmande och tilltro till och stimulans av den enskildes egen förmåga. Den enskildes behov av stöd ska i möjligaste mån lösas genom förebyggande arbete och tidiga insatser som ges utan krav på myndighetsbeslut. Huvuduppgifter är att i sociala frågor arbeta med råd och stöd, myndighetsutövning och verkställighet av beslut.

Drogpolitisk policy för Uppsala kommun (KF 2002)

Policyn klargör kommunens inriktning för arbetet med att minska användning och skadeverkningar av tobak, alkohol och narkotika. Speciellt framhålls drogfria ungdomsår.

Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2006)

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

För området relevanta inriktningsmål.

Personer som hotas eller utsätts för våld inom familjen ska få stöd och hjälp. Kvinnors och barns behov ska särskilt uppmärksammas.

Att det förebyggande arbetet ska stärkas med beprövade metoder som visat sig ha god effekt i gjorda utvärderingar. Alla insatser ska utvärderas.

Kommunen ska öka insatserna för arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser till ungdomar, personer med utländsk bakgrund, funktionshindrade samt personer som under längre tid uppstår försörjningsstöd (inom område Särskilt riktade insatser).

Alla flyktingar och invandrare ska utifrån individuella behov och förutsättningar ges samma möjligheter att få meningsfull introduktion, SFI och praktik (inom område Särskilt riktade insatser).

Nämndens mål

1. Hotade och våldsutsatta kvinnor ska få sina akuta behov av ekonomiskt bistånd tillgodosedda inom 12 timmar från första kontakt. Det gäller även barnen.
2. Hushåll som är långtidsberoende⁴ av socialbidrag ska minska sin genomsnittliga bidragstid med 10 procent 2007 jämfört med 2006.

---

⁴ Långtidsberoende är den som är högst 25 år och fått socialbidrag minst 6 månader eller den som är äldre än 25 år och fått socialbidrag minst 10 månader under året.

3. Andelen ungdomar yngre än 25 år, som är långtidsberoende eller riskerar att bli långtidsberoende av socialbidrag och deltagit i insatser 2007, som går vidare till anställning, arbetsförberedande studier eller annan kompetenshöjande insats ska öka med 15 procent senast 2010.
4. Antalet familjer med bostadssocialt kontrakt som får ett förstahandskontrakt ska öka med 10 procent årligen under perioden 2007 – 2008.

Förutom nämndens mål ska följande säkerställas: Att det förebyggande arbetet ska stärkas med beprövade metoder som visat sig ha god effekt i gjorda utvärderingar. Alla insatser ska utvärderas.

Ansvarsområde

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ansvar för att tillgodose behov av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt för sådant som kan behövas för att en skälig levnadsnivå ska uppnås. Nämnden ansvarar för att personer som har ekonomiskt bistånd får stöd och kan erbjudas andra insatser som leder till att behov av försörjningsstöd minskar eller upphör. Nämnden ansvarar för utvecklingsersättning till ungdomar som deltar i ungdomsgarantin och som i annat fall blir beroende av försörjningsstöd. Nämnden ansvarar för råd, stöd och förebyggande insatser till människor med ekonomiska problem. Ansvaret omfattar myndighetsutövning gentemot enskild samt att beviljade insatser verkställs.

Nämnden styrs i övrigt av socialtjänstlagen, socialtjänstförordning (2001:937), allmänna råd (SOSFS 2000:15) om kvalitetssystem inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg, föreskrifter och allmänna råd om handläggning och dokumentation av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS (SOSFS 2006:5) m fl lagar inom området.

Nulägesbeskrivning

Under en följd av år minskade antalet hushåll som fick försörjningsstöd⁵, mellan åren 1999 och 2003, med 40 procent och kostnaderna med 34 procent. Den trenden bröts under 2004 då kostnaderna ökade, en utveckling som fortsatt under 2005 och 2006. Antalet hushåll ökade 2005 men endast marginellt 2006. Däremot sker en ökning av bidragstidens längd liksom av antalet hushåll som varje månad får socialbidrag. De unga hushållen mellan 18 – 24 år står för en stor del av förändringen, drygt 9 procent. De unga hushållens andel av samtliga hushåll har ökat med två procentenheter till 25 procent. Den genomsnittliga bidragstiden har blivit längre för såväl unga hushåll som de över 25 år.

Under 2004 gjordes en kartläggning av långtidsberoende socialbidragshushåll. Av kartläggningen framgår att 63 procent är yngre än 45 år, mer än hälften av hushållen har barn som stadigvarande bor i familjen och om man räknar med umgängesbarn är det nära två av tre hushåll som har barn. Omkring hälften av bidragshushållen bedöms lida av psykisk och/eller fysisk ohälsa. Drygt 71 procent av hushållen har invandrarbakgrund, många är lågutbildade och har liten arbetslivserfarenhet. En stor andel har hälsoproblem och har varit borta från arbetslivet under många år. En femtedel av bidragstagarna hade missbruksproblem eller var

---

⁵ Försörjningsstöd till flyktingar ingår inte i siffrorna utan redovisas under avsnitt 6.6.1 Flyktingmottagande.

kriminellt belastade. En utvärdering av samverkan mellan nämnder, förvaltningar och myndigheter som arbetar med missbrukare som genomfördes 2005 visar att samarbetet brister och att det finns behov av att utveckla en gemensam syn och helhetsperspektiv för att kunna samordna insatser för framför allt unga missbrukare.

Arbetslöshet utgör den största orsaken till att personer behöver försörjningsstöd. Framför allt är det människor som inte är etablerade på arbetsmarknaden, och som därigenom inte omfattas av de generella försäkringssystemen och inte heller har prioriterats av arbetsförmedling eller försäkringskassa. För att öka möjligheterna till egen försörjning genom arbete, studier eller andra åtgärder har en överenskommelse undertecknats mellan kommunen, försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget om rehabilitering i samverkan för människor som är sjukskrivna eller har andra ohälsoproblem, står utanför arbetsmarknaden och på grund av detta har blivit beroende av samhällets stöd för sin försörjning. Under 2006 har samverkan berört knappt 160 personer, varav 27 personer aktualiserats från kommunens socialtjänst.

Det är fortfarande svårt för ekonomiskt och socialt utsatta grupper att få en bostad med eget kontrakt, trots att bostadsbyggandet ökat kraftigt i kommunen de senaste åren. Fastighetsägarna ställer stora krav, för att den sökande ska bli godkänd som hyresgäst, på inkomstens storlek och att det inte finns betalnings- eller störningsanmärkningar. Drygt 100 hushåll fick hjälp att få en bostad under 2005 vilket är en ökning med 25 procent jämfört med året innan. Totalt hade nämnden ansvar för drygt 1000 bostäder varav drygt 800 är bostadssociala kontrakt och övriga utgörs av åtaganden i form av kommunal borgen. Utvecklingen visar på att kommunens åtaganden med stor sannolikhet kommer att fortsätta att öka.

Planeringsförutsättningar

Det svenska välfärdssystemet bygger nästan undantagslöst på att ersättningarna ska kompensera ett inkomstbortfall vid arbetslöshet, sjukdom etc. Denna starka koppling mellan förvärvsinkomster och ersättningsnivåer innebär att grupper som inte etablerat sig på arbetsmarknaden har ett betydligt sämre skydd än andra vid t.ex. arbetslöshet och sjukdom.

Studier⁶ visar att socialbidragstagare har sämre hälsa än befolkningen i stort. De som inte har en sjukpenninggrundande inkomst saknar rätt till sjukersättning och hänvisas därmed till försörjningsstödet. De har också svårare att få del av rehabiliteringsinsatser från försäkringskassan.

Arbetslösheten minskar och antalet arbetstillfällen ökar. Trots det är arbetslösheten fortfarande hög för vissa grupper. Särskilt alarmerande är arbetslösheten bland unga människor, vilket skapar ett utanförskap och risk för att bli långvarigt beroende av socialbidrag. Många personer som är långvarigt beroende av socialbidrag bedöms inte vara möjliga att förmedla till ett arbete och får inte del av de arbetsmarknadspolitiska programmen i samma utsträckning som andra. Steget till den öppna arbetsmarknaden kan för många vara mycket stort och därför behövs en väl fungerande samordning av insatser från kommunen,

---

⁶ Rehabilitering eller utanförskap? Om sjuka, nollplacerade med ekonomiskt bistånd. Rapport från Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet och Socialstyrelsen 2003.

landstinget, försäkringskassan och arbetsförmedling för att fler ska få tillgång till arbetsrehabilitering och komma ut i arbete.

Riksdagens budgetbeslut 2006 innebär en förändrad arbetsmarknadspolitik, varvid ett antal arbetsmarknadsprogram försvinner. Arbetsmarknadsprogram för ungdomar ersätts av jobb- och utvecklingsgaranti och arbetsmarknadsutbildningen kommer att minska. Utvecklings- och trygghetsanställningar som riktar sig till långtids- arbetslösa/inskrivna och arbetshandikappade kan innebära att fler långtidsberoende socialbidragstagare får del av arbetsförmedlingens insatser. Däremot innebär minskade åtgärdsmedel för övriga grupper en risk för att fler personer blir beroende av socialbidrag till sin försörjning.

De ändrade reglerna för A-kassa, lägre ersättningsnivåer och höjd kvalificeringsgräns ökar risken för att personer inte kan försörja sig med egna inkomster utan blir beroende av socialbidrag.

Regeringen har tillsatt en utredare hösten 2005 med uppdrag att föreslå åtgärder som underlättar för människor att gå från socialbidrag till arbete.⁷ Utredaren ska redovisa sitt uppdrag den januari 2007 och resultatet av utredningen kommer sannolikt att påverka kommunen under planperioden.

Barn som lever i socialt och ekonomiskt utsatta familjer löper större risk att få betydande svårigheter under sin uppväxt eller att få problem som vuxna. En nyligen presenterad studie som belyser barns ekonomiska utsatthet i Sverige⁸ visar att trots en relativ minskning av ekonomisk utsatthet bland ensamstående föräldrar har antalet barn som lever under knappa ekonomiska villkor i denna hushållsgrupp ökat i landet. Andra studier visar att familjer som lever i en omgivning med svag socioekonomisk ställning löper en ökad risk att själva hamna i bidragsberoende.⁹ Det är därför angeläget att motverka att socioekonomisk segregation uppstår.

Uppsala läns landsting inför 2007-01-01 patientavgifter för barn och unga under 20 år. Det kommer att öka socialbidragskostnaderna.

Inom kommunen pågår ett arbete som syftar till att få till stånd ett samarbetsavtal med bostadsföretagen för att öka tillgången till bostäder och få en spridning i hela kommunen. Avsikten är också att ta fram en modell för socialtjänstens stöd till personer med sociala problem så att hyresskulder och störningar förhindras eller åtgärdas och minskar risken för vräkningar.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidrag från Kommunfullmäktige är 209 012 tkr, varav 163 805 tkr är bidrag till enskild – försörjningsstöd eller utvecklingsersättning.

---

⁷ SOU 2005:01 Från Socialbidrag Till Arbete

⁸ Skilda uppväxtvillkor. En studie av ekonomisk utsatthet bland barn till ensamstående ur ett storstadsperspektiv. Rädda Barnen och Tapio Salonen 2006.

⁹ Påverkas socialbidragsberoende av omgivningen? IFAU Rapport 2005:3

Kommunfullmäktiges ekonomiska ram är uppräknad med 2,5 % vilket innebär en nivå som är lägre än bokslut 2006. Socialbidragets kostnader och antalet bidragsberoende hushåll har ökat under de två senaste åren, bland annat som en följd av de svårigheter som finns att få arbete för personer som är korttidsutbildade, har utländsk bakgrund, saknar arbetslivserfarenhet eller som på grund av funktionshinder har arbetshinder. Den komplexa problembild som finns bland många socialbidragstagare, även de som kommer in nya i systemet, ställer ökade krav på myndighetens resurser och kompetens. Det krävs också ett målinriktat arbete i samverkan med andra huvudmän för att vända utvecklingen och uppnå budget i balans under planperioden.

Förändrade a-kasseregler och nya patientavgifter för barn och unga ökar socialbidragets kostnader.

Bristen på bostäder ökar kravet på kommunen att tillgodose behovet av bostäder till ekonomiskt utsatta människor. Detta medför ökade kostnader för boendestöd och anskaffning av bostäder eller tillfälliga och dyrbara särlosningar med exempelvis hotellboende.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

För att tillgodose en rättssäker myndighetsutövning och behovet av insatser som leder till att färre personer blir fortsatt beroende av socialbidrag behöver resurserna utökas genom omfördelning av nämndens budget.

Nämnden ska säkerställa enskilda individers försörjning när andra möjligheter saknas och förutsättningarna enligt socialtjänstlagen är uppfyllda. Myndighetsutövningen ska genomföras på ett rättssäkert sätt, med ett respektfullt bemötande och garantera den enskilde lika behandling. Nämnden ansvarar för ett rättssäkert bemötande så att en enskild individ som ansöker om bistånd ska få sin sak prövad. Nämnden har skyldighet att pröva ansökan även om det är oklart vilken nämnd som har ansvaret för frågan, om inte någon annan nämnd tar över ansvaret.

Myndighetsutövningen ska ha ett tydligt barnperspektiv och insatserna ska ha en förebyggande inriktning med fokus på stöd till föräldrarna att bli självförsörjande, så att ungdomar i ekonomiskt utsatta familjer inte själva blir beroende av socialbidrag som vuxna.

Alla som ansöker om nämndens insatser ska bedömas utifrån en utredning av god kvalitet som på ett allsidigt sätt belyser den enskildes sociala förhållanden, förutsättningar, formella och informella kompetens, behov och resurser samt mål. Grunden för nämndens ställningsstagande skall framgå på ett tydligt sätt.

Planering av insatser ska ske i ett helhetsperspektiv. Insatser ska tillhandahållas utifrån individuella behov och dokumenteras i en individuell plan. Av den individuella planen skall bland annat framgå vilka mål som gäller för respektive insats och på vilket sätt den enskilde har haft inflytande över planerade och beslutade insatser. Uppföljning av beslut, insatser, mål och resultat ska ske kontinuerligt.

Insatserna ska leda till utbildning och/eller en varaktig etablering på arbetsmarknaden, att färre människor uppbär socialbidrag till sin försörjning och att ingen ska vara permanent försörjd genom socialbidrag. Nyanlända invandrare som får försörjningsstöd ska utifrån behov ges möjlighet att delta i introduktionsinsatser parallellt med svenska för invandrare.

För de personer som inte har arbetsförmåga ska insatserna leda till att försörjningen till varje person är rätt finansierad.

Nämnden prioriterar att inga ungdomar ska vara långtidsberoende av socialbidrag på grund av arbetslöshet. Det ska vara ett nära samarbete mellan myndigheten och arbetsförmedlingen kring insatser för unga som söker socialbidrag och är arbetslösa. Socialtjänsten ska stödja den unge i kontakten med arbetsförmedlingen.

Nämnden ska samverka med andra berörda myndigheter för att utveckla en helhetssyn och samordning av insatser för personer med missbruksproblem, psykisk ohälsa/psykiska funktionshinder eller barnfamiljer med komplexa sociala behov.

Nämnden ska samverka med övriga berörda nämnder och fastighetsägare så att tillgången till bostäder ökar i hela kommunen och att boendestödet utvecklas så att fler människor kan få ett eget hyreskontrakt. Vid bistånd till bostäder åt socialt och ekonomiskt utsatta människor ska inriktningen vara en jämn fördelning över hela kommunen för att minska boendesegregationen.

Nämnden ska ha ett fungerande kvalitetssystem där grad av måluppfyllelse och åtgärder för utveckling utgör hörnstenar. Nämnden ska vidareutveckla arbetet med uppföljning och utvärdering och ha en aktiv omvärldsbevakning som en del av underlag för framtida uppdrag och prioriteringar.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning av uppdrag, kostnader och volymer samt kommunfullmäktiges mål, policier och uppdrag sker i samband med periodbokslut i april, delårsbokslut i augusti och årsbokslut.

Nämnden skall genom statistik från verksamhetssystemen löpande följa upp kostnadsutvecklingen för olika grupper av bidragsmottagare. Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt nämndens mål enligt fastställd plan för utvärderings och uppföljning.

6.6 Särskilt riktade insatser

Kommunfullmäktiges bidrag 85 475 tkr

Inriktning

Styrdokument

Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2006)

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1. Nyanlända flyktingar och invandrare ska ha likvärdiga förutsättningar att leva och försörja sig som övriga medborgare i kommunen.
2. Kommunen ska medverka till att minska långtidsfrånvaro från arbetslivet och öka arbetskraftsdeltagandet.
3. Kommunen ska ha öka insatserna för arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser till ungdomar, personer med utländsk bakgrund, funktionshindrade samt personer som under en längre tid uppbär försörjningsstöd.
4. Alla flyktingar och invandrare ska utifrån individuella behov och förutsättningar ges samma möjligheter att få meningsfull introduktion, SFI och praktik.
5. Psykiskt funktionshindrade ska erbjudas sysselsättning.

Kommunfullmäktiges Uppdrag

1. Att korta ned introduktionstiden för invandrare genom samtidig satsning på praktik och sysselsättning respektive språkutbildning.
2. Att valfrihet ska gälla vid val av utförare av språkundervisning och sysselsättningsanordnare.
3. Ställa krav på närvaro och aktivt deltagande oavsett om det gäller språkundervisning eller sysselsättning.
4. Att höja fribeloppet för introduktionsersättning för nyanlända flyktingar samt att fribeloppsregeln ska gälla en totalsumma per halvår.
5. Att revidera det arbetsmarknadspolitiska programmet med fokus på arbetslinjen.

FLYKTINGMOTTAGNING OCH INTRODUKTION AV NYANLÄNDA

Nämndens mål

- Andelen flyktingar och invandrare i åldern 18-55 år som efter avslutad introduktion har arbete alternativt arbetspraktik eller är i utbildning (ej sfi) ska öka.

Ansvarsområde

Nämnden ansvarar för flyktingmottagning och introduktion av nyanlända flyktingar och invandrare. I ansvaret ingår planering, samordning och uppföljning av den enskildes introduktion via individuella introduktionsplaner, dock ej ansvar för anordnande av introduktionsinsatser. Ansvaret omfattar även myndighetsutövning mot enskild i samband med prövning av rätt till introduktionsersättning eller försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt efter avslutad introduktion under maximalt tre år efter det år uppehållstillstånd beviljades.

Nämndens myndighetsutövning utgår från Lagen om introduktionsersättning till flyktingar och vissa andra utlänningar, Socialtjänstlagen (SoL), Socialtjänstförordningen (2001:937), Allmänna råd (SOSFS 2000:15) om kvalitetssystem inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg samt Föreskrifter och allmänna råd om handläggning och dokumentation av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, m fl lagar inom området.

Nulägesbeskrivning

Vid början av 2006 stod Integrationsverket inför utmaningen att få fram tre gånger fler introduktionsplatser än året innan som en konsekvens av den tillfälliga lagen om prövning av uppehållstillstånd som gällde från 15 nov 2005 till 31 mars 2006. Integrationsverkets prognos i början av 2006 visade på ett behov av totalt 30 000 introduktionsplatser i kommunerna mot 9 000 platser 2005.

Tillämpningen av den tillfälliga asyllagen har under 2006 för Uppsalas del inneburit en ökning av flyktingmottagande från 131 mottagna 2005 till drygt 412 per den 11 dec 2006 varav andelen barn under 16 år beräknas till 30 procent.. 90 procent av de mottagna 2006 hade vistats i Uppsala som asylsökande i s k eget boende när tillståndet beviljades.

Vid delårsbokslut 2006 08 var totalt 399 personer inskrivna i introduktion. Antalet hushåll vid samma mätpunkt uppgick till 208. Antalet asylsökande placerade i eget boende i Uppsala uppgår per 1 nov 2006 till 334 personer.

Under våren 2006 har samverkande parter genomfört en processkartläggning som belyser samverkan utifrån det lokala avtalet om introduktion. Kartläggningen visar på vissa brister i samordning och otydliga roller mellan kommunens involverade aktörer. Kartläggningen visar också på brister i uppföljning och utvärdering. En fortsatt brist på bostäder innebär att alltför många nyanlända barnfamiljer blir hänvisade till osäkra, tillfälliga boenden vilket försvårar introduktionen. Per aug 2006 saknade nio barnfamiljer permanent bostad eller genomgångsbostad.

Den genomsnittliga introduktionstiden, som årligen mäts via handläggarenkäter, uppgick till 22 månader för de som 2005 avslutade sin introduktion under vårterminen 2007.

Enligt gällande regelverk för rätt till introduktionsersättning ställs krav på närvaro och aktivt deltagande i olika introduktionsinsatser för att ersättning ska utbetalas. Regelverket gäller nyanlända flyktingar/invandrare som är inskrivna i introduktion. (Kf:s uppdrag nr 3)

Antalet flyktinghushåll i behov av försörjningsstöd efter avslutad introduktion beräknas öka med xx procent från 2005 till 2007. Kostnaderna för försörjningsstöd till flyktingar beräknas under samma period öka med y procent. Enligt 2005 års handläggarenkät var 84 procent av dem som 2005 avslutade sin introduktion helt eller delvis beroende av socialbidrag.

Resultat av uppföljning 2006 beräknas bli klar i slutet av januari 2007. Här nedan resultat från 2005.

Utbildnings- och yrkeskoder

Andelen lågutbildade personer, inkl analfabeter, i åldrarna 18-55 år har ökat, liksom mottagna med obestämd yrkesbakgrund och yrke utan särskilt krav på utbildning. Den senare gruppen uppgick till 40 procent av mottagna vuxna under året.

Handläggarenkät

Vid avslutad introduktion hade 33 procent av arbetsföra vuxna personer mellan 18 – 55 år förvärvsarbete, praktik eller studerade (ej sfi). Motsvarande andelar 2004 och 2003 var 39 respektive 48 procent.

Brukarundersökning enligt "nöjd-kund-index"

Visar att mottagande och introduktion i stort sett får lika höga värden som 2004, d v s att 80 procent är nöjda eller mycket nöjda med bemötandet i olika avseenden.

Utvärdering av ny introduktionsersättning

Visar att hushållens behov styr ersättningens storlek i större utsträckning än vad som är intentionerna i regelverket. Ersättningen kan enligt utvärderingen vara tydligare kopplad till individens deltagande i introduktionen, d v s prestation, än till de faktiska behoven. Översyn av regelverket påbörjas i december 2006.

Planeringsförutsättningar

Behovet av introduktionsplatser i kommunerna kommer att vara fortsatt stort de närmaste åren. Migrationsverket bedömer att antalet asylsökande 2007 kommer att öka p g a oroligheter i världen – inte minst i Irak – och att andelen asylsökande som får stanna kommer att öka till följd av ändringarna i Utlänningslagen i mars 2006 då Migrationsdomstolar inrättades. Integrationsverket beräknar för 2007 ett behov av 21 300 introduktionsplatser, vilket innebär att Uppsala beräknas ta emot minst 300 flyktingar, de flesta asylsökande som vistas i eget boende i Uppsala när tillstånd meddelas. Även ett antal direktinresta kärnfamiljsanknytningar inberäknas. Kommunens mottagningsprognos sätts till 300.

I den nya regeringens budgetproposition slås fast att de bästa vägarna till integration går genom arbete och språkkunskaper. Regeringen lyfter fram behovet av bättre introduktion av nyanlända. Detta ska bli åstadkommas genom bättre utbildning i svenska, effektivare bedömning och komplettering av invandrades tidigare utbildning/yrkeskunskaper, arbetsmarknadsinriktade insatser för nyanlända samt höjd ersättning till kommunerna. Vidare betonas att invandrades och flyktingars möjligheter att snabbt komma in i samhället förbättras genom ökad valfrihet och större krav på den enskildes engagemang. Även värdegrundsfrågorna betonas i den nya regeringens politik.

Integrationsverket har 2006 lagt fram två mål- och strategidokument som påverkar uppdragen från 2007 - dels *Mål för introduktionsinsatser för nyanlända* dels *Strategi för snabba och bra introduktionsinsatser*. Dessa dokument innehåller vägledande kommentarer till de nationella målen (Integrationsverkets målformuleringar) för introduktion av nyanlända. Grunden för en introduktion som möjliggör för den enskilde att snabbt bli delaktig består av: *Öppna vägar in i arbetslivet – individuellt anpassade insatser – tidiga insatser*.

Fyra fullmäktigeuppdrag under område *Riktade insatser* i IVE 2007 berör introduktion av nyanlända samt regler för introduktionsersättningen och utgör bl a grund för nämndens beslut (se nedan).

Ekonomiska förutsättningar

Tidigare gällande statsbidragsbestämmelser (SFS 1990:927) bibehålls av den nya regeringen vilket innebär att schablonersättningen till kommunerna kommer att finnas kvar (f n 165 700 kr per vuxen mottagen). Eftersom den statliga schablonersättningen inte täcker samtliga kommunala kostnader i samband med flyktingmottagning har KF anvisat 10 712 tkr i kommunbidrag för att täcka kostnaderna för socialbidrag till flyktingar fram till och med det tredje året efter det år uppehållstillstånd beviljades.

Från och med 2007 höjs schablonersättningen till kommunerna för flyktingmottagning med sex procent. Normalt höjs ersättningen i enlighet med årlig uppskrivning av konsumentprisindex. Vid mottagning av 300 beräknas schablonersättningen till kommunen 2007 uppgå till ca 48 000 tkr.

Ett minskat mottagande 2008 innebär minskade statsbidragsintäkter men fortsatt höga kostnader för flyktingar mottagna de två föregående åren.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål nr 1 för området - nyanlända flyktingar och invandrare ska ha likvärdiga förutsättningar att leva och försörja sig som övriga medborgare i kommunen - samt fullmäktiges fyra uppdrag för området, beslutar nämnden att utarbeta uppdrag som innebär en effektivisering och en förkortning av introduktionen för nyanlända. Tidigarelagda och parallella introduktionsinsatser, bättre samordning och feedback mellan de olika aktörerna ska ge förutsättningar för en introduktion som leder till arbete, egen försörjning, utbildning och delaktighet i samhällslivet. Introduktionsinsatserna ska i normalfallet vara på heltid eller utifrån individens förmåga.

Ett kommunalt introduktionsprogram ska utarbetas, vilket ska ligga till grund för effektivare introduktion, som presenteras för nämnden senast i juni 2007. Programmet ska även innehålla kriterier för när introduktionen ska anses vara avslutad i det enskilda fallet.

Introduktionstiden för invandrare ska kortas ned genom samtidig satsning på praktik, sysselsättning respektive språkutbildning. (Kf uppdrag nr 2) Språkträning som komplement till sfi-studier ska anordnas genom såväl individuella praktikplatser som språkträningsgrupper. Detta ska uppnås i nära samarbete med vuxenutbildningen. Introduktionstidens

genomsnittliga längd samt antalet anvisade praktikplatser följs upp årligen via den handläggarenkät som ifylls när den enskilde avslutar sin introduktion.

För att valfrihet ska gälla vid val av utförare av språkundervisning och sysselsättningsanordnare beslutar nämnden att igångsätta förberedelser för att inför 2008 ta fram anbudsunderlag för upphandling av introduktionsinsatser inkl sfi. (Kf uppdrag nr 2) Nämnden anser att Kf:s uppdrag nr 3 om närvaro och aktivt deltagande uppfylls enligt gällande regelverk för rätt till introduktionsersättning. I regelverket för nyanlända flyktingar/invandrare som är inskrivna i introduktion ställs krav på närvaro och aktivt deltagande i olika introduktionsinsatser för att ersättning ska utbetalas.

Nämnden beslutar att initiera en översyn av regler och riktlinjer för introduktionsersättning med anledning av KF:s uppdrag nr 4 om fribelopp för introduktionsersättning för nyanlända flyktingar. Översynen föranleds även av en nyligen genomförd utvärdering av modellen för introduktionsersättning i Uppsala kommun. Nämnden uppdrar åt kontoret att under första halvåret 2007 redovisa förslag till reviderat regelverk för introduktionsersättning som harmonierar med fullmäktiges uppdrag.

Med hänvisning till Lag om introduktionsersättning¹⁰, beslutar nämnden att nyanlända invandrare utan skyddsbehov från utomeuropeiska länder (undantag forna Sovjet, forna Jugoslavien) i åldern 18 – 45 som är i behov av försörjningsstöd ska delta i samma introduktionsprogram (inklusive myndighetsutövning) som ges till nyanlända flyktingar.

Nämnden beslutar att vid revideringen av den lokala överenskommelsen om introduktion av nyanlända poängtera arbets- och yrkespraktikens roll för att korta och effektivisera introduktion av nyanlända.

I nära samverkan med vuxenutbildning avser nämnden att förverkliga kommunfullmäktiges mål att ge alla flyktingar och invandrare samma möjligheter att få meningsfull introduktion, sfi och praktik. Introduktionsinsatser inklusive språkträning/praktik ska erbjudas alla invandrare som har behov av sådana.

När det gäller myndighetsutövning ska utredning, kartläggning och introduktionsplanering utan dröjsmål genomföras under myndighetens ansvar. För att möjliggöra en rättssäker myndighetsutövning i samband med introduktionen ska grunderna för myndighetens ställningstagande framgå på ett tydligt sätt.

Myndighetens utredning och efterföljande individuella introduktionsplaner ska präglas av en god kvalitet, där den enskildes förutsättningar, familjeförhållanden, formell och informell kompetens, resurser, behov och mål belyses. Gemensam planering av insatser i ett helhetsperspektiv samt uppföljning av beslut, insatser och individens mål och möjligheter ska kontinuerligt genomföras inom ramen för introduktionsplanen.

---

¹⁰ Lag om introduktionsersättning 2§a 1 (en kommun får om det finns särskilda skäl till det bevilja introduktionsersättning till andra nyanlända invandrare än flyktingar)

Planeringen ska utgå ifrån varje persons individuella behov och förutsättningar. Arbetslinjen ska gälla och i förekommande fall rehabilitering och/eller insatser som befrämjar en god hälsa. Insatserna ska leda till att den enskilde snabbare kan få arbete och egen försörjning. Nyanlända barn- och ungdomar ska uppmärksammas och förebyggande insatser ska anordnas för denna målgrupp. Varje barns och ungdoms behov och egna förutsättningar ska vara utgångspunkt för en individuell introduktionsplan, där skolans individuella utvecklingsplan inkluderas.

Nämnden ska samverka med Fastighetsnämnden i syfte att säkerställa anvisning av permanenta bostäder för samtliga nyanlända flyktingfamiljer. Nämnden ska verka för ökad anvisning av förturslägenheter från såväl privata som kommunala hyresvärdar samt en jämn fördelning av bostäder över hela kommunen för att minska boendesegregationen.

ARBETSMARKNADS- OCH SYSSELSÄTTNINGSSINSATSER

Nämndens mål

- Andelen arbetslösa ungdomar upp till och med 24 år som efter kommunalt finansierade insatser¹¹ går vidare till arbete, arbetsförberedande studier eller annan kompetenshöjande insats ska öka.
- Ungdomar som har intellektuella och/eller neuropsykiatriska funktionshinder ska utifrån förmåga ha möjlighet till lönearbete efter avslutad skolgång.
- De personer med psykiska funktionshinder som ansöker om sysselsättning ska få det inom 6 månader.

Ansvarsområde

Vissa arbetsmarknadsinsatser riktar sig till långtids- eller långtidsinskrivna arbetslösa anvisade av arbetsförmedlingen och som är hel- eller delfinansierade av arbetsförmedlingen via samarbetsavtal. Andra insatser är helt finansierade av kommunen och vänder sig till personer som är socialbidragsberoende på grund av arbetslöshet, i behov av praktisk språkträning eller personer med funktionshinder i behov av arbetsrehabilitering. Nämnden ansvarar även för sysselsättning¹², vars syfte är att öka alternativt underhålla en persons arbetsförmåga, utan att krav ställs i relation till den reguljära arbetsmarknaden.

Nulägesbeskrivning

Arbetsutbudet har under det senaste året haft en kraftig ökning i Uppsala och Mälardalsregionen men utbudet för de grupper med olika arbetshinder som helt eller delvis faller inom kommunens ansvar är betydligt snävare. Andelen arbetslösa i förhållande till befolkningen 16 – 64 år i Uppsala var i maj 2006, 3,1 % och andelen arbetslösa samt i arbetsmarknadsprogram (obalansen) 4,5 % jämfört med 3,4 % respektive 4,7 % i maj 2005.

---

¹¹ Med insatser menas här kommunalt hel- eller delfinansierade insatser

¹² Sysselsättning jml Socialtjänstlagen 5. § 7

Antalet arbetslösa ungdomar mellan 18-24 år i maj har minskat med 15,8 % i jämförelse med nov 2005 medan andelen arbetslösa ungdomar som uppstår socialbidrag har ökat med 11 %. Öppet arbetslösa utomnordiska medborgare har ökat marginellt mellan maj 2005 och 2006, däremot har andelen långtidsarbetslösa ökat med ca 20 %. Andelen öppet arbetslösa arbetsökande med arbetshandikapp i Uppsala har ökat med 37 % jämfört med maj 2005. Socialstyrelsen har i dagarna presenterat en lägesrapport som bekräftar en mycket svår arbetslöshetsituation för personer med funktionshinder, i synnerhet kvinnor.

Förutsättningen för att bistå arbetslösa personer beroende av socialbidrag med kommunala arbetsmarknadsinriktade insatser har ökat från 2003. Resultatet för enskilda individer visar att antalet som direkt fått arbete minskat, men fler har påbörjat studier. När det gäller övergången från Offentligt skyddat arbete (OSA) till arbete på öppna arbetsmarknaden (med eller utan stöd) alternativt arbetsförberedande studier så har andelen ökat mellan 2003 och 2005, men är fortfarande låg.

Antal platser för arbetsrehabilitering ligger i stort sett på samma nivå som 2003 men kvalitén har utvecklats, bl a genom ökade möjligheter till externa insatser och utvecklingen av arbetsförmågebedömningar som ett kvalitativt utredningsinstrument. En viss utökning av antalet platser via sektorn för social ekonomi har också skett.

Antalet platser med sysselsättning för psykiskt funktionshindrade når inte upp till behovet, men det är samtidigt oklart hur stort behovet är. I samverkan mellan olika kontor och förvaltningar i Uppsala kommun samt Landstinget i Uppsala län sker dock ett målinriktat arbete för att göra en samlad behovsbedömning och att utveckla insatser efter behov. Uppsala kommun har under 2005 träffat ett nytt avtal med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Landstinget i Uppsala län avseende samverkan om rehabilitering och insatser till bl a personer som är sjukskrivna eller sjuka nollklassade med socialbidrag.

Planeringsförutsättningar

Riksdagens budgetbeslut hösten 2006 kommer att påverka kommunens arbete inom det arbetsmarknadspolitiska området. Arbetsmarknadspolitiken förändras, varvid ett antal arbetsmarknadsprogram försvinner bl a datortek/aktivitetscenter och plusjobb. Olika former av anställningsstöd försvinner och i stället kommer nystartsjobb. Under året kommer arbetsmarknadsprogrammen för ungdomar att ersättas av jobb- och utvecklingsgaranti. Arbetsmarknadsutbildningen kommer att minska.

Utvecklings- och trygghetsanställningar, som riksdagen beslutade om i budget för 2006, kommer att öka möjligheterna för långtids- arbetslösa/inskrivna och arbetshandikappade att få anställning. Den högsta bidragsgrundande lönen för lönebidrag och offentligt skyddad anställning (OSA) höjs från 15 200 kr per månad till 16 700 kr. Kommunens arbete med OSA förändras successivt i samarbete med arbetsförmedlingen.

Kommunfullmäktige har i juni 2006 beslutat om ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program, vilket ändrar planeringsförutsättningarna bl a vad gäller uppdrag till den interna produktionen. Årliga handlingsplaner för den kommunala arbetsmarknadspolitiken upprättas i samarbete med andra aktörer. I programmet ställs ökade krav på att kommunfinansierad verksamhet ska medverka för att tillgodose behovet av platser för praktik, arbetsrehabilitering samt sysselsättning för kommunens prioriterade grupper.

Den statliga arbetsmarknadsnämnden kommer fr o m april 2007 att omvandlas till lokalt kompetensråd och får en mer operativ inriktning och sammansättning.

Kommunens uppföljningsansvar för ungdomar upp till 20 år ställer bl a krav på kommunala arbetsmarknadsinsatser.

Erfarenheterna från pågående EU-projekt ger goda förutsättningar för att implementera fungerande arbetssätt för att få ut unga människor i arbetslivet.

Behovet av arbete, arbetsrehabilitering och sysselsättning för människor med fram för allt psykiska funktionshinder är stort. Även träffpunktsverksamheter behöver utvecklas. UAN och VFN har tagit beslut om att gemensamt ta fram en strategisk plan för utveckling av kedjan från träffpunkter till arbete för människor med psykiska funktionshinder.

Nämnden behöver utveckla former för praktik och andra insatser för att förbättra språkträningen för personer som läst sfi under lång tid, men inte uppnått eftersträvad språknivå.

Området arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser har betydande brister i den strukturerade uppföljningen, eftersom det ännu inte finns några verksamhetssystem för området jämfört med t ex Procapita. Ett sådant uppbyggnadsarbete pågår.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidrag från Kommunfullmäktige är 74 763 tkr. De statliga intäkterna är beroende av omfattningen av kommunens medverkan i arbetsmarknadspolitiska program, bl a jobb- och utvecklingsgaranti och beräkningen är därför mycket osäker.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme

Nämnden ska under året revidera det arbetsmarknadspolitiska programmet med fokus på arbetslinjen och i samverkan med arbetsförmedlingen och andra aktuella parter fastställa handlingsplan för 2007 för insatser inom ramen för den kommunala arbetsmarknadspolitiken.

Nämnden beslutar om en omfördelning av nämndens budget från arbetsmarknadsinsatser till försörjningsstöd. Detta för för att tillgodose att alla som ansöker om nämndens insatser ska erhålla sådana utifrån individuella behov och dokumenterade i en individuell plan, som leder till att färre personer blir fortsatt beroende av socialbidrag.

Nämnden ska intensifiera samarbetet med näringslivet, andra myndigheter, studieförbund och organisationer. Genom egna uppdrag eller i samverkan med andra kommunala, regionala eller statliga organ samt privata aktörer ska nämnden utveckla studie- och yrkesvägledningen samt möjliggöra utbud av insatser som leder till arbete, utbildning och arbetsrehabilitering eller sysselsättning för kommunens prioriterade grupper. Här ska nämnden även främja möjligheten att starta och bedriva verksamheter inom den sociala ekonomin¹³. Insatser som syftar till att öka jämställdhet, mångfald och integration ska prioriteras.

---

¹³ Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar,

UAN och VFN ska fortsätta det gemensamma arbetet att utveckla utbudet och samordningen från träffpunkter till sysselsättning för människor med psykiska funktionshinder.

Utifrån uppdragen från Kommunfullmäktige kommer nämnden att prioritera att flyktingar och invandrare utifrån behov ska erbjudas språkträning/-praktik som komplement till sfi-studier. Glapp ska förhindras mellan avslutad introduktion och arbetsmarknadsinträde, fortsatta studier, strukturerad språkpraktik eller arbetsrehabilitering för nyanlända flyktingar och invandrare. För invandrare, som efter avslutad introduktion har behov av försörjningsstöd och är arbetslösa, ska insatserna utformas i samverkan mellan ansvariga myndigheter så att den individuella planeringen kan fullföljas.

Nämnden ska vidareutveckla arbetet med uppföljning och utvärdering och ha en aktiv omvärldsbevakning som underlag för framtida uppdrag och prioriteringar. Kontoret ska i dialog med andra kommunala och externa parter ta fram ett uppföljningssystem som möjliggör en kvalitativ uppföljning inom området arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser.

Inom ramen för de avtal som tecknas ska det tydligt framgå vad som krävs för att fylla de olika policiernas inriktning för att skapa ett långsiktigt hållbart Uppsala. Det ska även klart framgå vad som krävs för att Kommunfullmäktiges planer, program, inriktningsmål och uppdrag ska uppnås.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning av nämndens effektmål, beslut, avtal, kostnader och volymer sker i samband med delårsbokslut och bokslut. Kommunfullmäktiges mål, policier och uppdrag följs upp med samma periodicitet.

Utvärderingar och uppföljning genomförs under planperioden inom de områden som anges av kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndens effektmål, enligt årlig plan för uppföljning och utvärdering.

Uppföljning ska också ske av nationell statistik, som rör nämndens ansvarsområden

6.8 Stödverksamhet

Inriktning

Styrdokument

Informationspolicy (reviderad KF 1997)

Internationell strategi (KF 1998)

Kommunfullmäktiges uppdrag

1. Att ta ställning till vilka administrativa funktioner som kan upphandla och därmed utsättas för konkurrens.
2. Att redovisa och ompröva pågående projekt och uppdrag.

Nämndens mål

1. Kontoret för Barn Ungdom och Arbetsmarknad, UAK, skall i sin beredning kvalitetssäkra att nämndens ekonomi är i balans.

Ansvarsområde

1. UAK har i uppdrag att ge nämnden möjlighet att få högsta möjliga värde för skattefinansierad verksamhet
2. Leverera bra underlag för politiska beslut
3. Svara för effektiv och rättssäker myndighetsutövning

UAK arbetar med tre huvudprocesser för att utföra detta uppdrag

1. Uppdragsprocessen
2. Ärendeberedning
3. Myndighetsutövning

Kontoret har tio delprocesser för att understödja huvudprocesserna. Delprocess 1-4 tillhör enbart uppdrags-/åtagandeprocessen.

1. Uppdragsplan
2. Uppdragsbeskrivning/upphandlingsunderlag
3. Dialog (inklusive åtagandeanalys/anbudsanalys)
4. Avtal/överenskommelser
5. Bokslut/periodbokslut
6. Budgetprognoser
7. Uppföljning/Utvärdering/Tillsyn
8. Omvärldsbevakning
9. Framskrivning och hantering av ärenden
10. Nämndsammankomster

Nulägesbeskrivning

UAK arbetar på uppdrag av tre nämnder; Barn- och ungdomsnämnden, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden för Barn och Unga.

Ekonomiska förutsättningar

Uppdragskontoret skall samfinansieras av Barn- och ungdomsnämnden, Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden för Barn och Unga. I IVE 2007-2010 specificeras inte något kommunbidrag för stödverksamhet utan detta skall bäras av varje verksamhet i nämndens budget.

Nämndens beslut för att förverkliga sin politik inom nämndens ekonomiska utrymme.

UAK:s administration inom UAN:s ansvarsområde ska vara effektiv och tydlig.

Utveckla samplaneringen mellan BUN:s, SBN:s respektive UAN:s ansvarsområden.

Uppdrags- och åtagandeprocessen och alla dess delprocesser skall förbättras, effektiviseras samt samordnas mellan UAN, SBN och BUN.

Rutiner för klagomålshantering skall utvecklas i samverkan med externa och interna utförare.

Praktikplatser för gymnasiesärskolan och arbetsplatser för daglig verksamhet samt SFI-studerande skall tillskapas på kontoret.

UAK ska bedriva ett utvecklingsarbete gällande de ekonomiska medel som fördelas för barn och ungdomar med särskilda behov, i enlighet med förslag som ges i rapporten Barn och ungdomar i Uppsala – en social rapport.

I arbetet ingår att utveckla uppföljning, redovisning och utvärdering, samt att söka bra långsiktiga prioriteringar.

Uppföljning och utvärdering

Utvärderingar och uppföljningar kommer under planperioden att genomföras inom de områden som anges av KF:s inriktningsmål samt nämndens mål enligt en utvärderings- och uppföljningsplan som fastställs av nämnden i augusti 2004.